

Onderzoek samenwonenden

Een onderzoek onder personen die
samenwonen zonder huwelijk of
geregistreerd partnerschap

Inhoudsopgave

.....

Voorwoord	3
Samenvatting	4
Inleiding	7
Resultaten	9
• Achtergrondkenmerken	9
• Motivaties	12
• Percepties financiële risico's	18
 Bijlage:	
Onderzoeksverantwoording	37

Wijzer in geldzaken

Onderzoek samenwonenden
Oktober 2017

Dit onderzoek is
uitgevoerd door:

Kantar Public

Voorwoord

- ▶ Veel stellen wonen samen zonder te trouwen of een geregistreerd partnerschap (GP) aan te gaan. Zij maken daarbij keuzes die invloed hebben op hun (gezamenlijke) financiële situatie. Door geen afspraken te maken en vast te leggen, kunnen samenwonenden risico lopen op financiële problemen. Het doel van Wijzer in geldzaken is verantwoord financieel gedrag bij samenwonenden te bevorderen en mogelijke financiële risico's die zij lopen onder de aandacht te brengen. Gehuwden en stellen met een geregistreerd partnerschap kunnen ook risico lopen op (andere) financiële problemen, maar vallen buiten de scope van dit onderzoek.
- ▶ In september 2017 heeft Kantar Public in opdracht van Wijzer in geldzaken een onderzoek uitgevoerd naar de perceptie van financiële risico's, die samenwonenden kunnen lopen wanneer zij ongehuwd en zonder geregistreerd partnerschap samenwonen. Op de volgende pagina's zijn de resultaten van het onderzoek van Kantar Public te vinden. Wij wensen u veel leesplezier.

Samenvatting

Samenvatting (1/2)

Achtergrond en opzet

- ▶ In september 2017 heeft onderzoeksbureau Kantar Public in opdracht van Wijzer in geldzaken een onderzoek uitgevoerd naar de perceptie van financiële risico's, die samenwonenden kunnen lopen wanneer zij ongehuwd en zonder geregistreerd partnerschap samenwonen. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van 1.762 personen van 18 jaar of ouder, die samenwonen zonder huwelijk of geregistreerd partnerschap. De helft (49%) daarvan heeft wel de intentie om in de aankomende 5 jaar te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. De overige 51% heeft deze intentie niet.

Verschillen tussen samenwonenden met en zonder intentie om te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan

- ▶ Tussen de groep samenwonenden mét en de groep samenwonenden zónder intentie zien we enkele verschillen in achtergrond. Zo zijn samenwonenden **zonder** intentie om te trouwen of een geregistreerd partnerschap (gp) aan te gaan:
 - ▶ gemiddeld langer samen (14 versus 7,6 jaar),
 - ▶ wonen gemiddeld al langer bij elkaar (12,2 versus 5,9 jaar),
 - ▶ zijn gemiddeld ouder (44,2 versus 35,1 jaar),
 - ▶ hebben vaker kinderen (43% versus 29%),
 - ▶ en hebben vaker een koophuis (75% versus 61%) en een samenlevingscontract (60% versus 32%).

Motivaties

- ▶ Samenwonenden **met** intentie om te trouwen of een gp af te sluiten, geven voornamelijk aan dit te doen om romantische redenen (60%). Echter, onder deze samenwonenden geeft ook een meerderheid (59%) aan dat financiële overwegingen meespelen. Van de samenwonenden met intentie, waarvan één van de partners ZZP'er is, geeft een vijfde aan dat dit heeft meegespeeld bij de overweging om te trouwen dan wel een geregistreerd partnerschap af te sluiten.
- ▶ De belangrijkste reden die samenwonenden **zonder** intentie geven om niet te trouwen of een gp aan te gaan, is dat men geen voordelen ziet boven het samenwonen zonder huwelijk of gp (86%). Onder samenwoners zonder intentie, die eerder hebben samengewoond, lijken eerdere ervaringen ook op hun huidige overweging van invloed te zijn. Onder hen geeft 39% aan dat deze eerdere ervaringen met samenwonen meespelen in hun keuze om **niet** te trouwen of een gp aan te gaan.

Samenvatting (2/2)

Financiële risico's

- ▶ In het onderzoek zijn zeven financiële risico's voorgelegd die samenwonenden kunnen lopen, wanneer zij ongehuwd of zonder geregistreerd partnerschap samenwonen. Respondenten is gevraagd naar hun bekendheid met het financiële risico en naar eventuele maatregelen die zij hebben getroffen om dit risico te ondervangen. Respondenten die **geen** maatregelen hebben genomen, is gevraagd naar de reden(en) om dit niet te doen.
- ▶ De meeste samenwonenden geven aan (een beetje tot goed) bekend te zijn met de financiële risico's. Moeilijkheden bij de verdeling van ieders eigen vermogen tijdens een eventuele scheiding, is het financiële risico waarmee men het best bekend is. Het minst bekend is het financiële risico dat men geen recht heeft op (een deel van) het pensioen van de partner bij diens overlijden.
- ▶ De financiële risico's zijn beter bekend onder de samenwonenden **zonder** intentie dan onder samenwonenden **met** intentie om te trouwen of een gp aan te gaan. Hoger opgeleiden en 50-plussers zijn beter bekend met de meeste financiële risico's dan lager opgeleiden en jongere leeftijdsgroepen.
- ▶ We zien dat het aantal genomen maatregelen fluctueert per financieel risico. Zo heeft een derde van de samenwonenden **geen** maatregelen genomen om te zorgen voor een eerlijke verdeling van het koophuis bij een scheiding, terwijl bijna alle samenwonenden met kinderen maatregelen hebben genomen om te zorgen dat beide ouders het gezag over de kinderen hebben.
- ▶ Samenwonenden **zonder** intentie om te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan nemen **meer** maatregelen dan samenwonenden **met** deze intentie.
- ▶ Een deel van de samenwonenden die **geen** maatregelen nemen, geeft aan dit niet te doen omdat de huidige situatie voor hen de gewenste situatie is. Daarnaast wordt vaak als reden gegeven om geen maatregelen te nemen dat 'het er nog niet van is gekomen' of dat men denkt 'dat men er dan wel uit komt'.
- ▶ Dat men geen erfgenaam zou zijn bij het overlijden van de partner speelt het zwaarste bij de overweging om te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Onder de mensen die **geen** intentie hebben om te trouwen of een gp aan te gaan, is dit ook het financiële risico dat men het belangrijkste vindt in de overweging om wel een huwelijk of een gp aan te gaan.

Inleiding

Inleiding

- ▶ Onderzoeksbureau Kantar Public heeft een onderzoek uitgevoerd naar percepties van financiële risico's die samenwonenden kunnen lopen, wanneer zij ongehuwd en zonder een geregistreerd partnerschap samenwonen. Het onderzoek vond in september 2017 plaats in opdracht van Wijzer in geldzaken. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van 1.762 personen van 18 jaar en ouder, die samenwonen zonder huwelijk of een geregistreerd partnerschap. In de bijlage is een uitgebreide onderzoeksverantwoording te vinden.
- ▶ De gegevens zijn verzameld middels een vragenlijst die online door respondenten is ingevuld. Het veldwerk vond plaats van 5 tot en met 17 september 2017.
- ▶ In de volgende hoofdstukken bespreken we de resultaten. Allereerst kijken we naar de eventuele verschillen tussen samenwonenden **met** en samenwonenden **zonder** de intentie om te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Vervolgens gaan we in op de motivaties die men heeft om al dan niet een huwelijk of een geregistreerd partnerschap aan te gaan. Enkele specifieke onderwerpen, als eerdere ervaringen met samenwonen en het zijn van ZZP'er, worden hierin meegenomen. Vervolgens worden 7 financiële risico's uitgelicht, die samenwonenden kunnen lopen wanneer zij ongehuwd of zonder geregistreerd partnerschap samenwonen. Zijn samenwonenden bekend met deze financiële risico's? En zo ja, hebben zij maatregelen genomen om deze risico's te ondervangen? De personen die **geen** maatregelen hebben genomen, wordt ook gevraagd naar hun redenen hiervoor. We bespreken deze resultaten apart voor twee groepen: de samenwonenden die van plan zijn om in de aankomende vijf jaar te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan en de samenwonenden die deze intentie niet hebben. Deze groepen worden in het rapport onderscheiden middels onderstaande iconen. In de tekst verwijzen we naar de groep **met intentie** en de groep **zonder intentie**.

Wel intentie om te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan

Geen intentie om te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan

- ▶ In de figuren in dit rapport worden de resultaten van de twee groepen op hoofdlijnen weergegeven. In de tekstkaders boven of naast de figuren zijn de verschillen naar opleidingsniveau en leeftijd beschreven. Deze uitsplitsingen zijn gemaakt omdat we tussen de verschillende leeftijdsgroepen en opleidingsgroepen veel verschillen zien wat betreft perceptie en houding tegenover de financiële risico's.

Verschillen tussen samenwonenden

Samenwonenden zonder intentie wonen langer samen dan samenwonenden met intentie

► **Uitkomsten:** Personen die ongehuwd en zonder een geregistreerd partnerschap (gp) samenwonen zijn gemiddeld 10,8 jaar samen en wonen gemiddeld 9,2 jaar bij elkaar. Deze gemiddelden liggen lager onder de samenwonenden die **wel** de intentie hebben om te trouwen of een gp aan te gaan en juist hoger onder de mensen **zonder** intentie. Daarnaast ligt de gemiddelde leeftijd van samenwonenden **zonder** intentie hoger (44,2 jaar versus 35,1 jaar) en hebben zij vaker kinderen met hun huidige partner (43% versus 29%) dan samenwonenden zonder intentie.

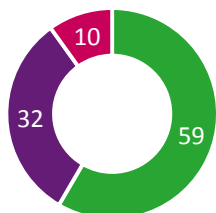
Wel intentie om te trouwen of een gp aan te gaan

gemiddeld aantal jaren samenwonend: **5,9**

gemiddeld aantal jaren samen: **7,6**

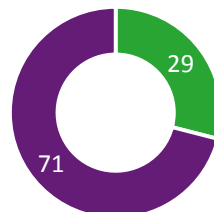
Leeftijd

■ 18 tot 35
■ 35 tot 50
■ 50+

Kinderen

■ wel
■ niet

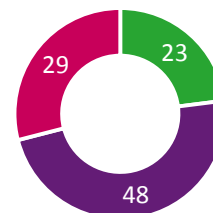
Geen intentie om te trouwen of een gp aan te gaan

gemiddeld aantal jaren samenwonend: **12,2**

gemiddeld aantal jaren samen: **14**

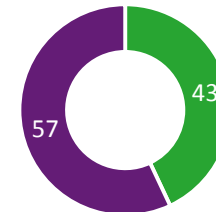
Leeftijd

■ 18 tot 35
■ 35 tot 50
■ 50+

Kinderen

■ wel
■ geen

Samenwonenden zonder intentie hebben vaker een samenlevingscontract afgesloten

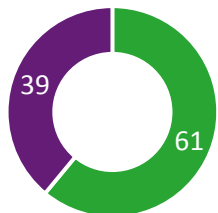
- **Uitkomsten:** Twee derde van de totale groep samenwonenden heeft een koophuis (68%). Samenwonenden **zonder** intentie om te trouwen of een gp aan te gaan hebben vaker een koophuis dan samenwonenden **met** intentie (75% versus 61%), dat ook vaker op naam van beide partners staat (68% versus 53%). Bijna de helft van de totale groep samenwonenden heeft een samenlevingscontract* afgesloten (46%). Dit percentage is hoger onder samenwonenden **zonder** intentie dan onder samenwonenden **met** intentie (60% versus 32%). Verder hebben samenwonenden met een koopwoning vaker een samenlevingscontract afgesloten dan samenwonenden met een huurwoning (64% versus 8%).
- **Verschillen tussen subgroepen:** Hoger opgeleiden sluiten in vergelijking met midden en lager opgeleiden vaker een samenlevingscontract af (53% versus respectievelijk 39% en 34%) en hebben vaker een koophuis (75% versus respectievelijk 62% en 57%), dat ook vaker op naam staat van beide partners (66% versus respectievelijk 56% en 45%). De 18- tot 35- jarigen wonen in vergelijking met 30- tot 50-jarigen en 50-plussers vaker in een huurwoning (respectievelijk 43% versus 22% en 29%) en sluiten minder vaak een samenlevingscontract af (respectievelijk 35% versus 57% en 47%).

Wel intentie om te trouwen of een gp aan te gaan

Huur of koophuis

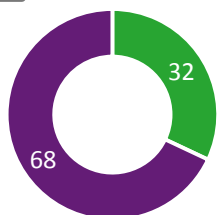
■ koophuis
■ huurhuis

28% op eigen naam
19% op naam partner
53% op naam van beiden

37% op eigen naam
18% op naam partner
44% op naam van beiden

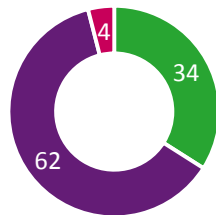
Samenlevingscontract*

■ wel
■ niet

Inkomstenverdeling

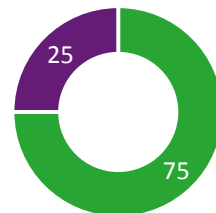
■ gelijk
■ ongelijk
■ wisselend

Geen intentie om te trouwen of een gp aan te gaan

Huur of koophuis

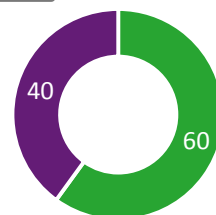
■ koophuis
■ huurhuis

19% op eigen naam
13% op naam partner
68% op naam van beiden

35% op eigen naam
19% op naam partner
46% op naam van beiden

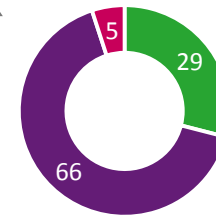
Samenlevingscontract*

■ wel
■ geen

Inkomstenverdeling

■ gelijk
■ ongelijk
■ wisselend

*Een samenlevingscontract verschilt van een huwelijk of een gp op verschillende punten. Zo kan een samenlevingscontract ook bij de notaris worden afgesloten en zijn partners niet automatisch elkaars erfgenaam.

Motivaties

Samenwonenden trouwen voornamelijk om romantische redenen

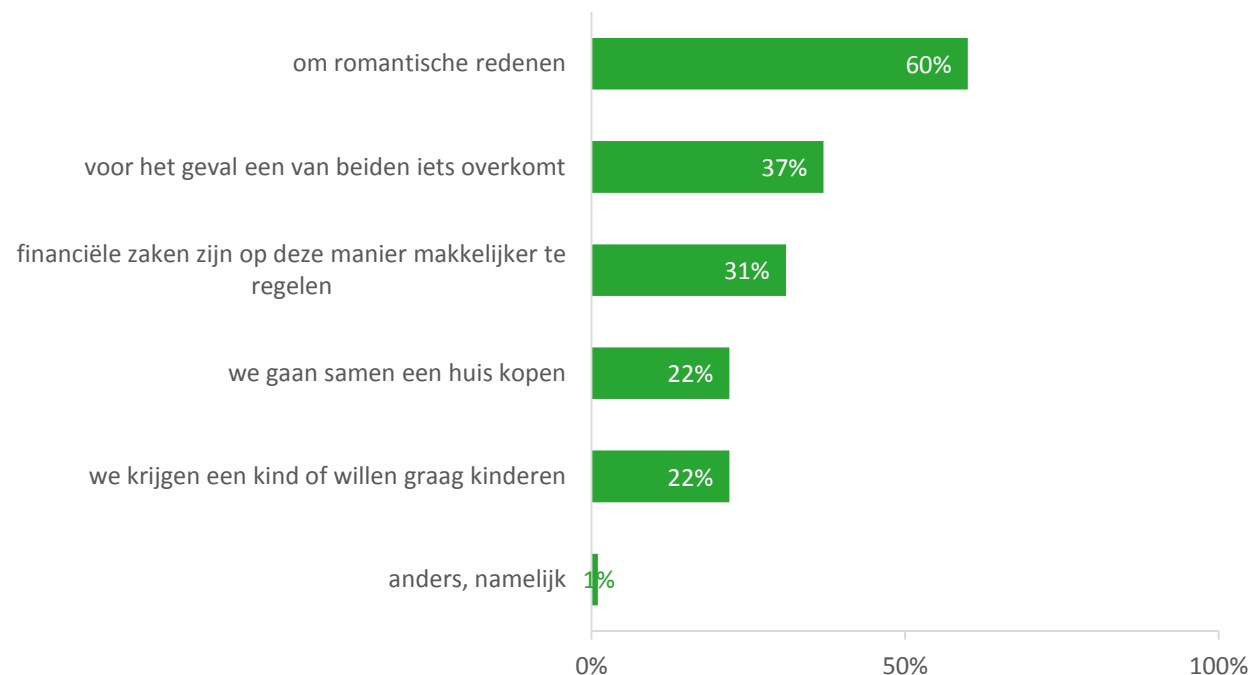

Wel intentie

► **Uitkomsten:** Samenwonenden die de intentie hebben om te trouwen of een gp af te sluiten geven voornamelijk aan dit te doen om romantische redenen (60%). Wanneer gevraagd wordt waarom men vooralsnog niet getrouwd is, geeft men onder andere aan dat zij hier nog niet aan toe zijn gekomen of dat zij sparen voor een bruiloft.

► **Verschillen tussen subgroepen:** Hoger-opgeleiden trouwen in vergelijking met midden en lager opgeleiden vaker omdat zij een kind krijgen of willen (26% versus respectievelijk 18% en 8%), terwijl lager opgeleiden dit in vergelijking met hoger opgeleiden vaker doen voor het geval een van beiden iets overkomt (54% versus 33%). Ook 50-plussers trouwen in vergelijking met 18- tot 35-jarigen en 35- tot 50-jarigen vaker voor het geval een van beiden iets overkomt (61% versus respectievelijk 29% en 44%). De 18- tot 35-jarigen trouwen in vergelijking met 35- tot 50-jarigen en 50-plussers juist vaker om romantische redenen (67% versus respectievelijk 55% en 33%) en omdat zij samen een huis gaan kopen (31% versus respectievelijk 12% en 8%).

Redenen om te trouwen

Redenen om vooralsnog niet te trouwen

Wat is de reden dat u overweegt een huwelijk dan wel een geregistreerd partnerschap af te sluiten? (meerdere antwoorden mogelijk, n=776)

Wat is de reden dat u vooralsnog niet getrouwd bent of een geregistreerd partnerschap hebt afgesloten? (Open vraag, n=776)

Financiële overwegingen spelen bij zes op de tien samenwonenden een rol in de overweging om te trouwen of een gp aan te gaan

Wel intentie

- **Uitkomsten:** Voor zes op de tien samenwonenden spelen financiële redenen een rol bij de overweging om te trouwen of een gp aan te gaan.
- **Verschillen tussen subgroepen:** Financiële redenen spelen vaker een rol bij 18- tot 35-jarigen dan bij 35- tot 50-jarigen (62% versus 53%).

59% geeft aan dat financiële zaken enigszins/ zeker wel een rol spelen

"Trouwen kan veel geld kosten. Onze financiële situatie is nog onzeker."

"Maakt enkele van onze toekomstplannen gemakkelijker."

"Financieel gaan we er op achteruit."

"Mocht een van ons iets overkomen dat de ander niet op straat staat."

"Mocht iemand overlijden, heeft de partner meer rechten."

"Erfrechten van beider kinderen zekerstellen."

In welke mate spelen financiële redenen een rol bij uw overweging? (n=776) Welke redenen zijn dit? (open vraag, n=776)

Eén op de vijf samenwonenden met intentie, waarvan minstens één partner ZZP'er is, geeft aan dat dit een rol speelt in hun overweging voor een huwelijk of gp

Wel intentie

- **Uitkomsten:** Van de samenwoners **met** intentie, waarvan één van de partners ZZP'er is, geeft een vijfde aan dat dit heeft meegespeeld bij de overweging om te trouwen dan wel een gp af te sluiten. Uit de open antwoorden blijkt dat dit geen reden was om te trouwen of een gp af te sluiten, maar eerder een aspect waarmee rekening dient te worden gehouden bij het aangaan van een huwelijk. Men is vooral voorzichtig met eventuele voorwaarden voor het huwelijk of gp, om te zorgen dat eventuele zakelijke financiële problemen niet van invloed zijn op de financiën van de partner.
- **Verschillen tussen subgroepen:** We vinden geen verschillen tussen de subgroepen.

22% geeft aan dat het ZZP'er zijn enigszins/zeker wel een rol speelt

"Het bedrijf en privé moeten gescheiden blijven."

"Goed bedenken op welke voorwaarden getrouwd gaat worden."

"Ik wil niet dat mijn lage inkomsten op een of andere manier invloed hebben op inkomsten partner."

"Zaken gescheiden houden zodat de ander niet meegenomen wordt bij bijvoorbeeld een faillissement."

"Verhaalbaarheid van wederzijdse schulden uitclausuleren."

In welke mate heeft het feit dat u en/of uw partner ZZP'er is meegespeeld bij uw overweging om te trouwen dan wel een geregistreerd partnerschap af te sluiten? (n=116)
Op welke manier heeft dit meegespeeld? (Open vraag, n=116)

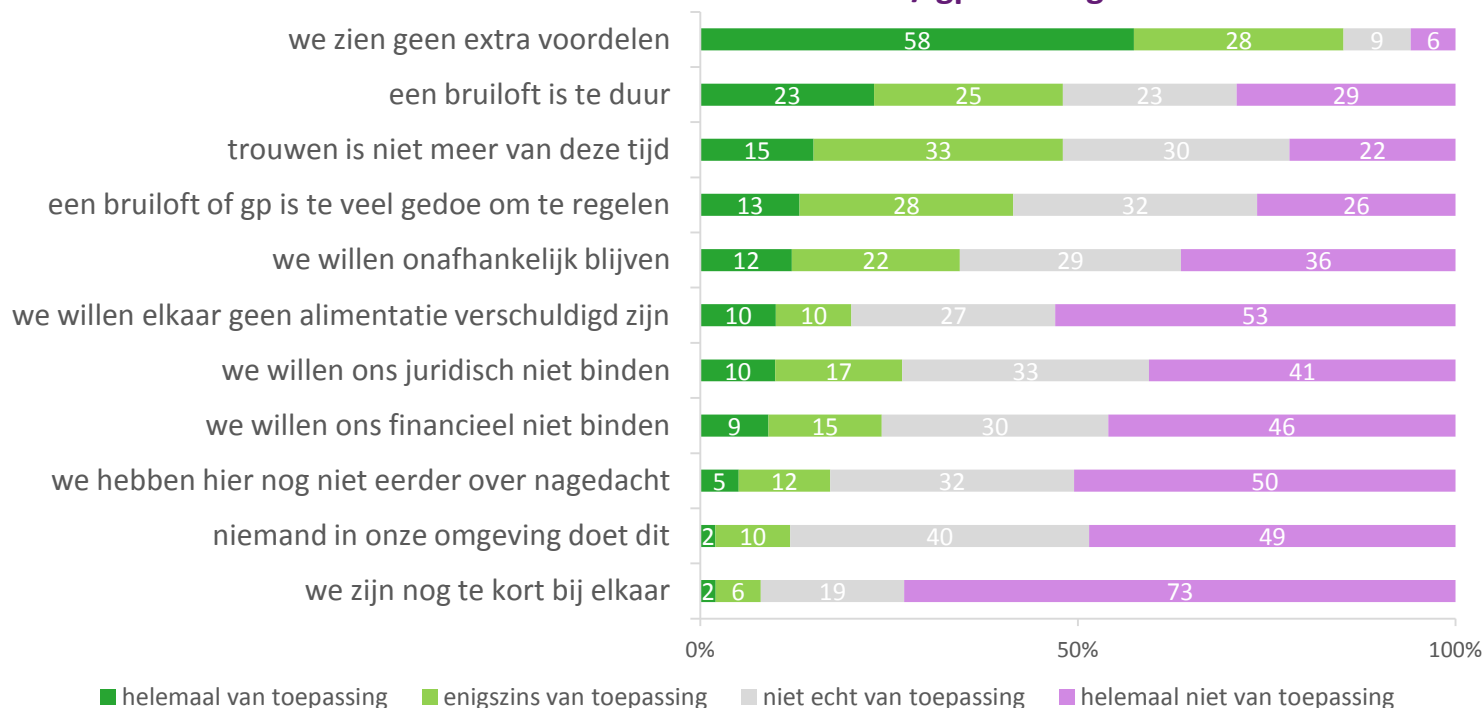
Samenwonenden gaan voornamelijk geen huwelijk of gp aan omdat zij geen voordelen zien boven samenwonen zonder een huwelijk of gp

Geen intentie

- **Uitkomsten:** De belangrijkste reden die samenwonenden geven om niet te trouwen of een gp aan te gaan, is omdat men geen voordelen ziet boven het samenwonen **zonder** huwelijk of een gp. Dat partners nog te kort bij elkaar zijn, speelt het minst mee.
- **Verschillen tussen subgroepen:** Hoger opgeleiden geven in vergelijking met midden en lager opgeleiden vaker aan dat zij geen voordelen zien boven samenwonen zonder huwelijk of gp (90% versus respectievelijk 83% en 76%). Lager opgeleiden geven minder vaak dan hoger opgeleiden aan dat zij het te veel gedoe vinden (32% versus 45%). Lager en midden opgeleiden geven vaker dan hoger opgeleiden aan dat zij zich juridisch niet willen binden (respectievelijk 35% en 31% versus 22%). Lager opgeleiden geven in vergelijking met hoger opgeleiden vaker aan dat zij elkaar geen partneralimentatie verschuldigd willen zijn (32% versus 17%). 50-plussers geven vaker dan 35- tot 50-jarigen en 18- tot 35-jarigen als reden aan dat zij onafhankelijk willen blijven (47% versus respectievelijk 28% en 31%), dat zij zich juridisch (40% versus 21% en 21%) en financieel (36% versus respectievelijk 18% en 22%) niet willen binden en dat zij geen alimentatie verschuldigd willen zijn bij een eventuele scheiding (30% versus 16% en 16%). Daarnaast geven zij juist minder vaak dan de andere leeftijdsgroepen aan dat zij niet trouwen omdat een bruiloft te duur is (34% versus 52% onder 35- tot 50-jarigen en 57% onder 18- tot 35-jarigen).

Redenen om niet te trouwen / gp aan te gaan

Redenen om niet te trouwen / gp aan te gaan

Wat zijn redenen dat u er niet voor kiest om een huwelijk dan wel een geregistreerd partnerschap af te sluiten? (meerdere antwoorden mogelijk, n=986)
 Wat is de reden dat u er voor kiest om ongehuwd en zonder geregistreerd partnerschap samen te wonen? (open vraag, n=986)

Vier op de tien samenwonenden worden in hun keuze om niet te trouwen of een gp aan te gaan beïnvloed door eerdere ervaringen met samenwonen

Geen intentie

- **Uitkomsten:** Vier op de tien samenwonenden, die zelf en/of waarbij de partner eerder heeft samengewoond, geven aan dat dit meespeelt in de keuze om niet te trouwen of een gp aan te gaan. Uit de open antwoorden blijkt vooral dat men door negatieve ervaringen in de vorm van ruzie en hoge kosten bij een scheiding extra voorzichtig is om deze verbinding nogmaals aan te gaan.
- **Verschillen tussen subgroepen:** Bij 50-plussers spelen deze eerdere ervaringen met samenwonen vaker een rol dan bij 18-tot 35-jarigen en 35- tot 50-jarigen (48% versus respectievelijk 35% en 29%).

39% geeft aan dat eerder samenwonen van zelf of partner (enigszins) een rol speelt

"De nasleep van een huwelijk en scheiding was niet prettig."

"Juridische problemen bij scheiding."

"Waarom eventueel het weer zo moeilijk maken."

"Trouwen doe je maar een keer, zegt mijn partner. En hij is getrouwd geweest."

"Een keer die ellende is genoeg, wat een kosten!."

"Ik ben al eens getrouwd, heeft geen meerwaarde."

In welke mate heeft het feit dat u en/of uw partner eerder heeft samengewoond met iemand anders meegespeeld in de keuze om niet te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan? (n=471) Op welke manier heeft dit meegespeeld? (Open vraag, n=194)

Financiële risico's

Financiële risico's

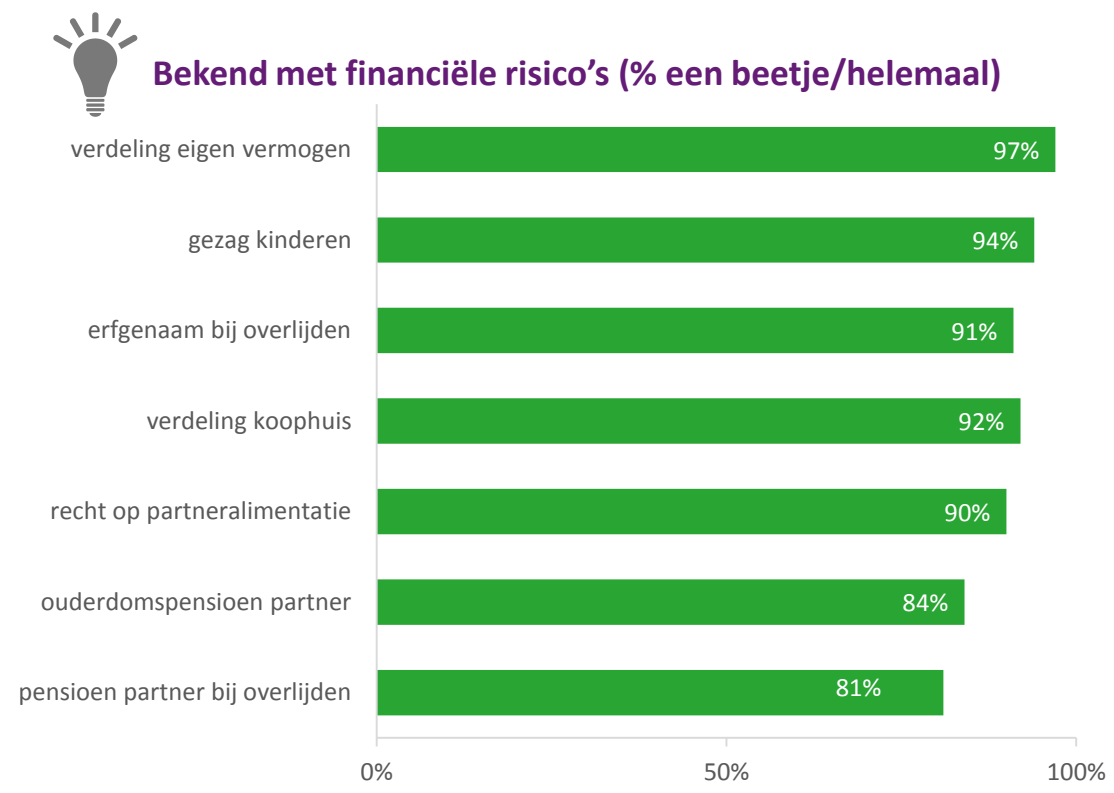
.....

Wanneer samenwonende partners geen huwelijk of gp afsluiten, kunnen zij verschillende financiële risico's lopen. Hieronder worden deze financiële risico's kort omschreven. Respondenten is gevraagd naar hun bekendheid met deze risico's en eventuele maatregelen die zij hebben genomen ter voorkoming van deze risico's. De respondenten die **geen** maatregelen hebben genomen is gevraagd welke overwegingen hierbij een rol spelen.

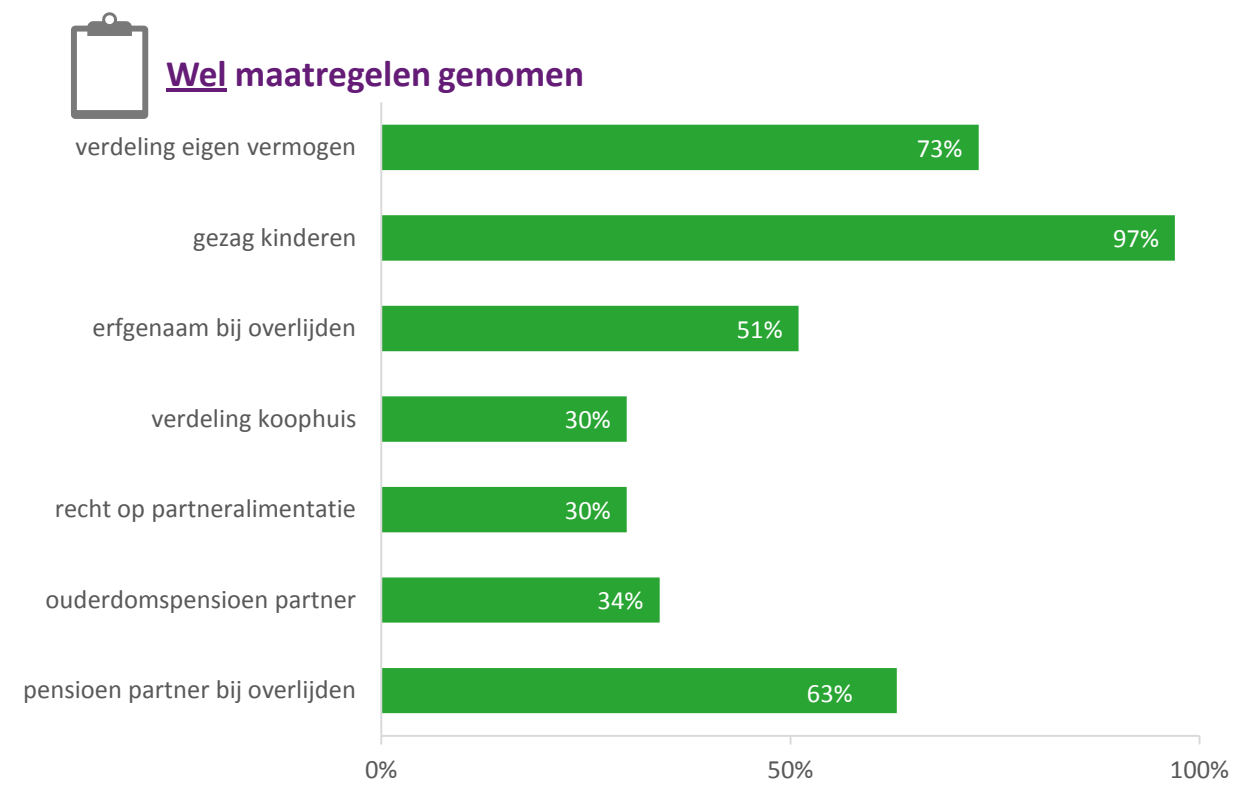
- 1. Verdeling eigen vermogen** Als samenwonende partners (die niet getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben afgesloten) uit elkaar gaan, dan hebben ze allebei alleen het recht op hun eigen geld en spullen. Als hierover echter niets op papier staat, kan het lastig zijn om aan te tonen wat van wie is. Dit kan leiden tot ruzie en in het slechtste geval tot een juridische procedure.
- 2. Recht op partneralimentatie** Als samenwonende partners (die niet getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben afgesloten) uit elkaar gaan, hebben zij beiden geen recht op partneralimentatie. Dat betekent dat men alleen zijn eigen inkomen overhoudt, terwijl de vaste lasten vaak wel omhoog gaan (o.a. doordat de woonlasten niet meer worden gedeeld).
- 3. Ouderdomspensioen partner** Als samenwonende partners (die niet getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben afgesloten) uit elkaar gaan, dan krijgen zij later niets van het ouderdomspensioen van hun ex-partner.
- 4. Verdeling koophuis** Als samenwonende partners (die niet getrouwd zijn en geen geregistreerd partnerschap hebben afgesloten) een koophuis hebben en uit elkaar gaan, kan één partner in het huis blijven wonen, of het huis moet worden verkocht. Als het huis op naam staat van één van de partners, moet de andere partner het huis verlaten. Als deze persoon eerder wel heeft bijgedragen aan de betaling van de hypotheek, dan moet hij of zij dit kunnen aantonen om zijn of haar bijdrage terug te krijgen. Hij of zij profiteert niet van een eventuele waardevermindering van het huis.
- 5. Erfgenaam bij overlijden** Als één van beide samenwonende partners overlijdt (en er is geen huwelijk of geregistreerd partnerschap afgesloten), dan is de overblijvende partner volgens de wet geen erfgenaam. De bezittingen en het vermogen van de overledene gaan naar de familie van de overledene (kinderen, en anders naar ouders en/of broers/zussen). Inclusief de helft van de gezamenlijke spaarrekening etc. Ook als u samen een koophuis bezit, dan betekent dit dat de helft van het huis naar de familie van de overledene gaat en dat de nabestaande de familie mogelijk zal moeten afkopen of het huis zal moeten verkopen.
- 6. Pensioen partner bij overlijden** Als één van beide partners overlijdt, dan valt het inkomen van de overledene weg. De nabestaande heeft niet automatisch recht op een uitkering van de pensioenuitvoerder van de overleden partner (partnerpensioen). Om in aanmerking te komen, moet de nabestaande partner zijn aangemeld bij de pensioenuitvoerder van de overledene. Sommige pensioenuitvoerders stellen nog extra voorwaarden (zoals een samenlevingscontract bij de notaris).
- 7. Gezag kinderen** Als twee samenwonende partners (die niet getrouwd zijn of een geregistreerd partnerschap hebben afgesloten) kinderen krijgen, heeft de vader niet automatisch het gezag over het kind. De vader moet het kind erkennen en het gezag aanvragen bij de rechtbank. Als dit niet gebeurt en partners gaan uit elkaar, dan heeft de vader wel een financiële onderhoudsplicht maar beperkte rechten in de zorg voor het kind.

De meeste samenwonenden zijn zich bewust van de financiële risico's die zij lopen door ongehuwd of zonder een geregistreerd partnerschap samen te wonen

► **Uitkomsten:** De meeste samenwonenden geven aan bekend te zijn met de financiële risico's die zij lopen wanneer zij ongehuwd of zonder een geregistreerd partnerschap samenwonen. Men is het meest bekend met het financiële risico omtrent moeilijkheden bij de verdeling van ieders vermogen wanneer partners uit elkaar gaan. De mate waarin maatregelen zijn genomen verschilt sterk per financieel risico. Zo heeft nagenoeg iedereen met kinderen gezorgd voor gezamenlijk gezag over de kinderen, terwijl slechts een derde van de samenwonenden met een woonhuis maatregelen heeft genomen voor een eerlijke verdeling van het woonhuis bij een scheiding.

In hoeverre was u bekend met dit risico? (gesteld aan alle respondenten)

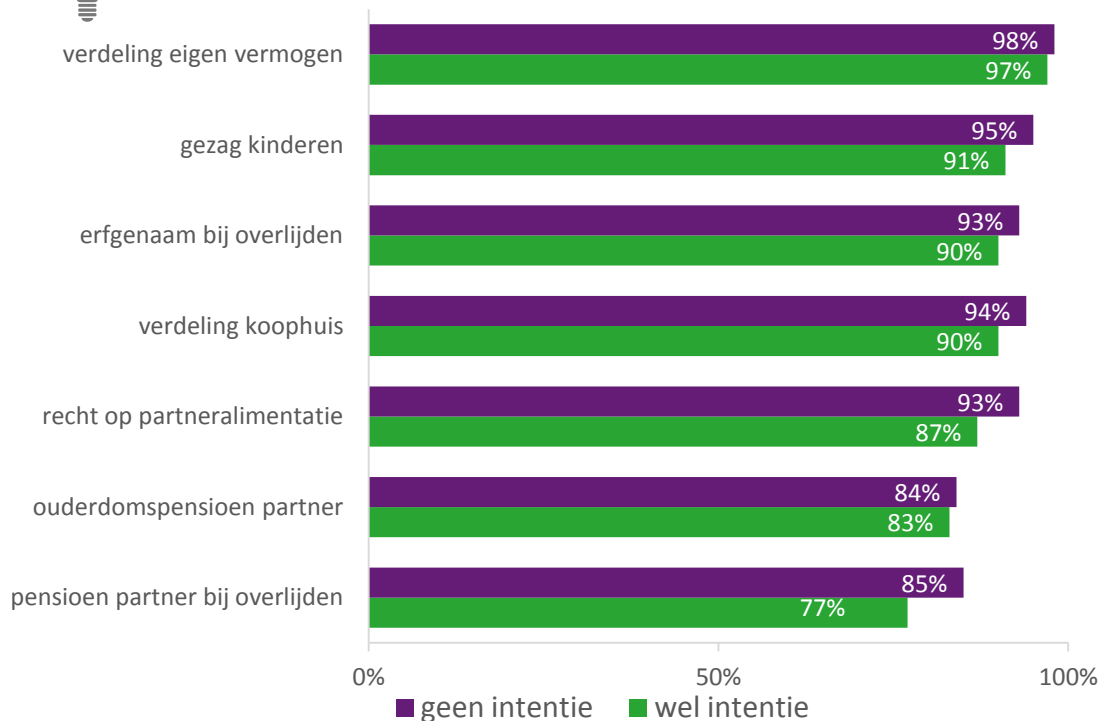
Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (alleen gesteld aan respondenten die risico kennen)

De samenwonenden zonder intentie zijn over het algemeen iets beter bekend met de financiële risico's en hebben vaker maatregelen genomen

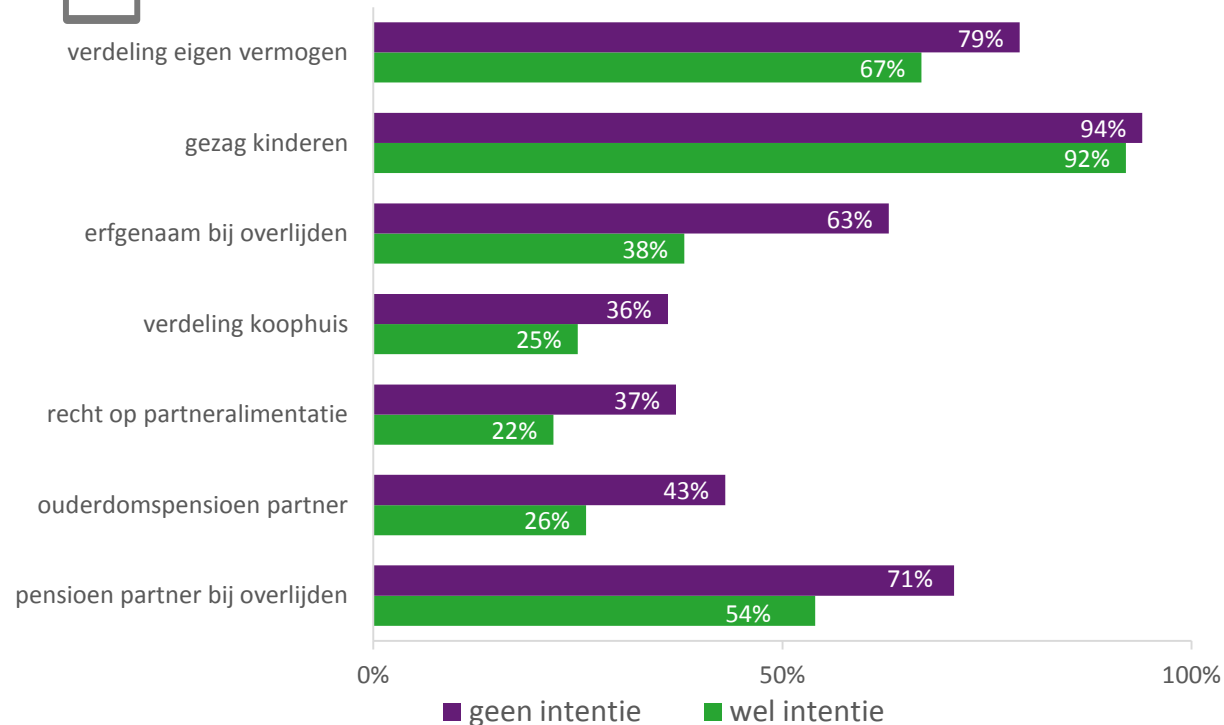
► **Verschillen tussen subgroepen:** De samenwonenden **zonder** intentie zijn over het algemeen iets beter bekend met de financiële risico's. Tevens zijn hoger opgeleiden en 50-plussers beter bekend met de meeste financiële risico's dan lager opgeleiden en 18- tot 35-jarigen. Samenwonenden **zonder** intentie hebben voor alle financiële risico's vaker maatregelen genomen (m.u.v. het risico omtrent het gezag over de kinderen bij een scheiding).

Bekend met financiële risico's (% een beetje/helemaal)

Wel maatregelen genomen

In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=1762)

1. Verdeling eigen vermogen

Geen intentie

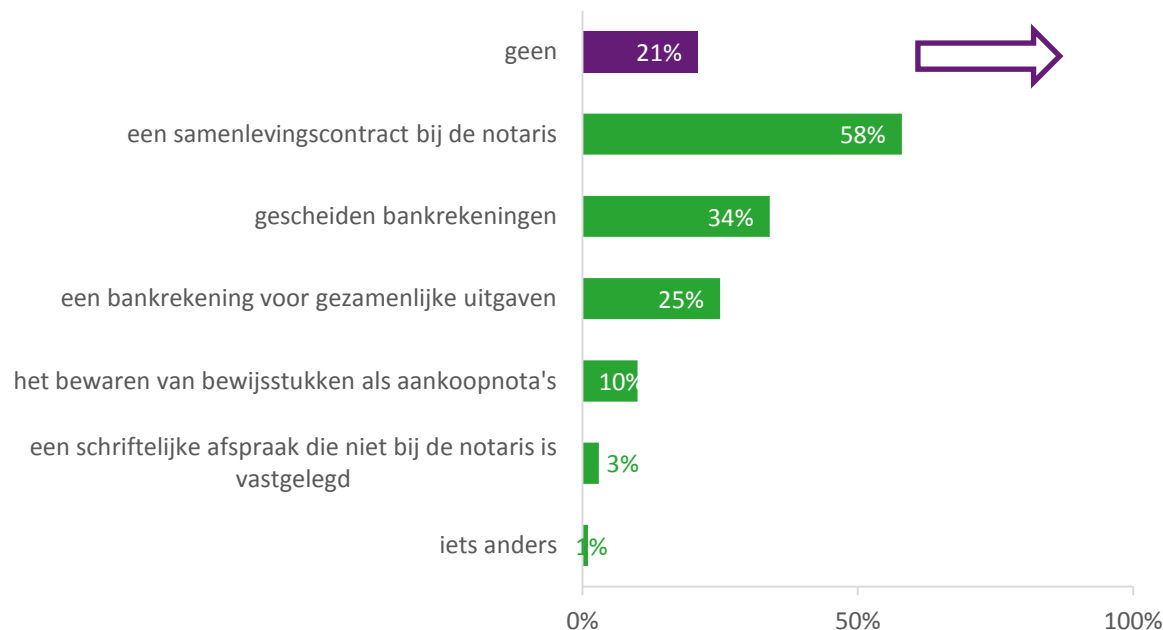

98% Bekend

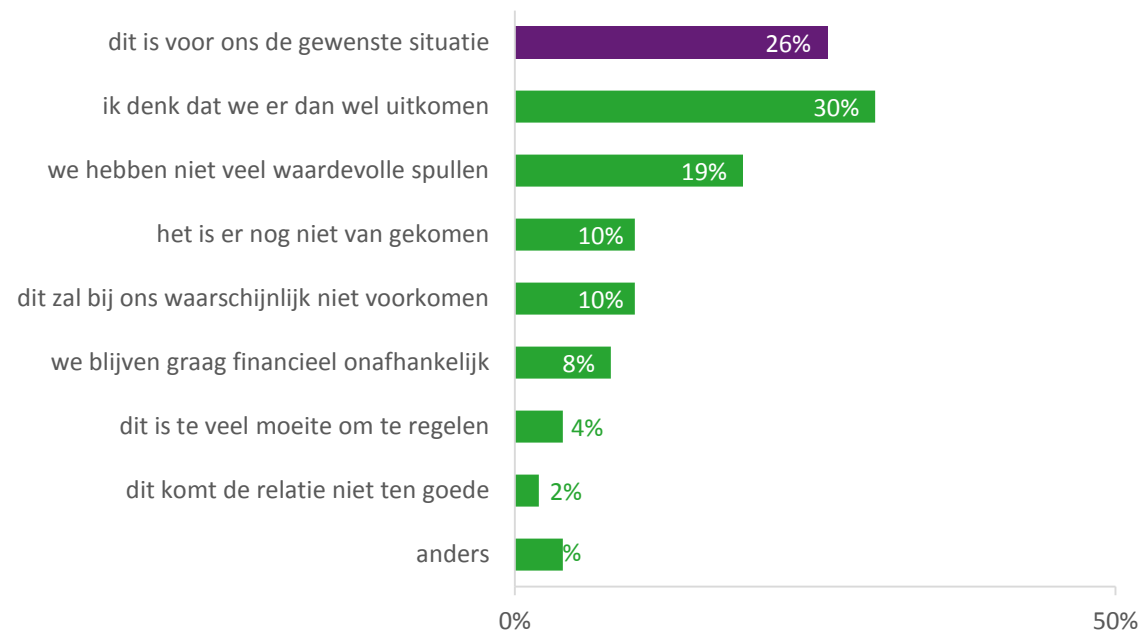
80% helemaal
17% een beetje

- **Uitkomsten:** Bijna alle samenwonenden **zonder** intentie tot een huwelijk of gp weten dat zij het financiële risico lopen op moeilijkheden bij de verdeling van het eigen vermogen tijdens een eventuele scheiding (98%). Eén op de vijf samenwonenden heeft echter voor dit financiële risico niets geregeld. De belangrijkste reden om niets te regelen is dat men denkt dat men er dan wel uit komt (30%) en een kwart vindt het de gewenste situatie (26%).
- **Verschillen tussen subgroepen:** Lager en midden opgeleiden nemen minder maatregelen dan hoger opgeleiden (respectievelijk 30% en 30% versus 13%). 18- tot 35 jarigen hebben vaker dan 50-plussers een gezamenlijke bankrekening als maatregel een gezamenlijke bankrekening (34% versus 20%). 50-plussers geven vaker dan de andere leeftijdsgroepen als reden om **geen** maatregelen te nemen dat zij liever onafhankelijk blijven (21% versus 2% voor beide andere leeftijdsgroepen).

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=986) Heeft u iets geregeld om te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=963)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=184)

1.Verdeling eigen vermogen

Wel intentie

97% Bekend

81% helemaal
15% een beetje

► **Uitkomsten:** De meeste samenwonenden **met** intentie tot een huwelijk of gp zijn bekend met het financiële risico op moeilijkheden bij de verdeling van het eigen vermogen bij een scheiding. Een derde van hen heeft hier niets voor geregeld. De voornaamste reden hiervoor is dat dit er nog niet van is gekomen of dat men denkt dat men er dan wel uit komt.

► **Verschillen tussen subgroepen:** Hoger opgeleiden hebben vaker dan midden opgeleiden een gescheiden bankrekening (42% versus 26%) of een bankrekening voor de gezamenlijke kosten (37% versus 19%) om dit financiële risico te ondervangen. 18- tot 35-jarigen hebben in vergelijking met 35- tot 50-jarigen en 50-plussers vaker als maatregel een bankrekening voor gezamenlijke uitgaven (35% versus respectievelijk 22% en 16%). 50-plussers hebben vaker dan de andere leeftijdsgroepen **geen** maatregelen genomen om dit financiële risico te ondervangen (51% versus 35% voor de 35- tot 50-jarigen en 28% voor de 18- tot 35-jarigen). Hoger opgeleiden geven vaker dan midden opgeleiden als reden om **geen** maatregelen te nemen dat zij denken er dan wel uit te komen (42% versus 22%).

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=776) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=752)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=246)

2. Recht op partneralimentatie

Geen intentie

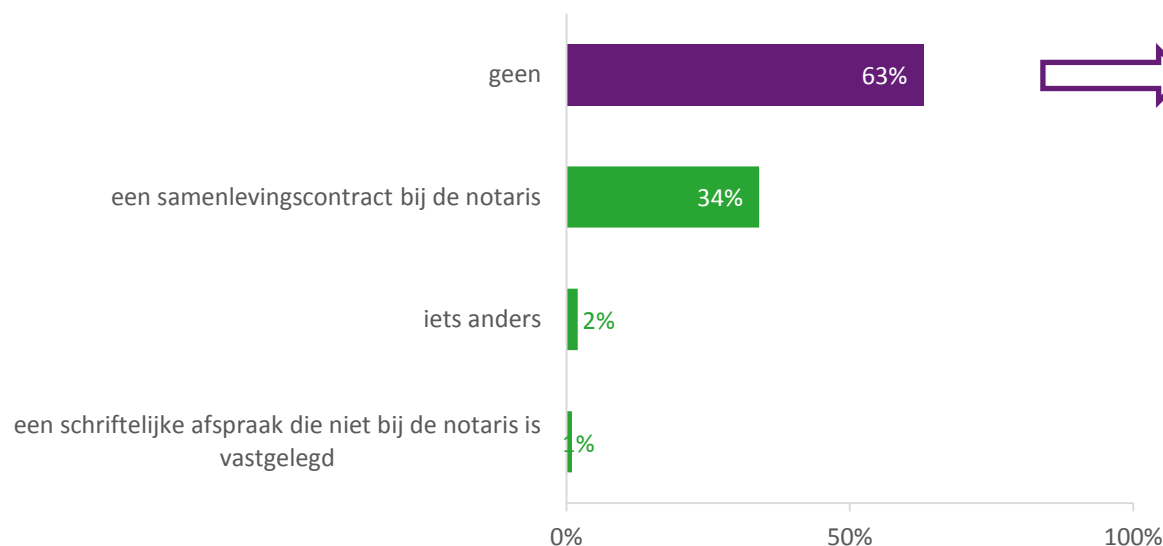

93% Bekend

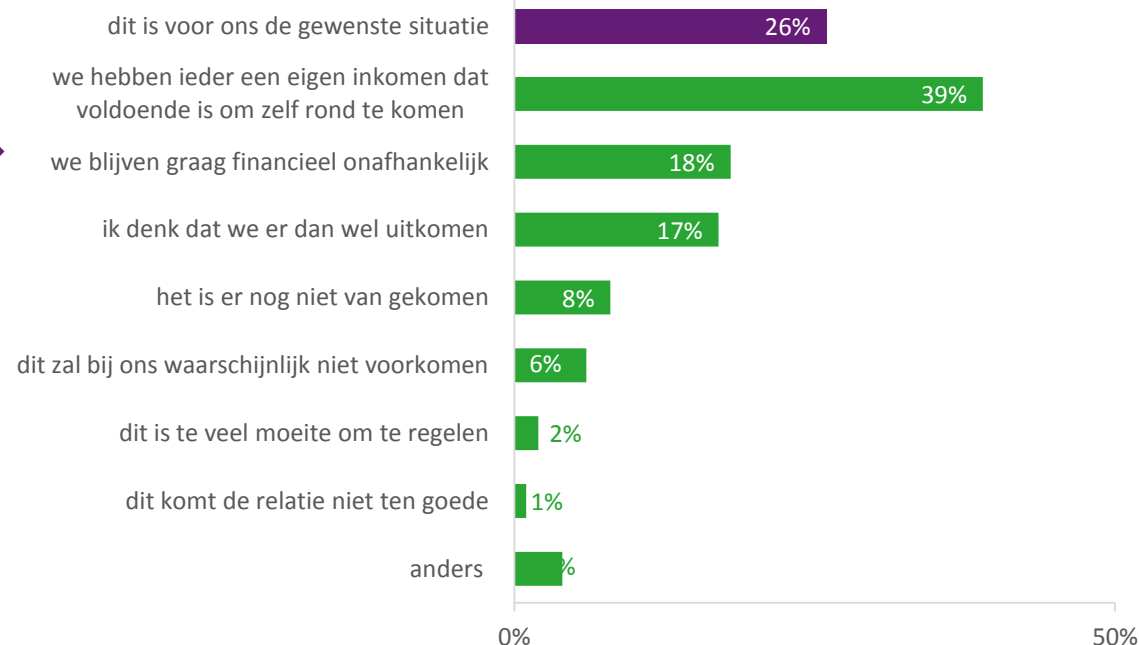
76% helemaal
17% een beetje

- **Uitkomsten:** Het grootste deel van de samenwonenden **zonder** intentie tot een huwelijk of gp weet dat zij in hun huidige situatie geen (automatisch) recht hebben op partneralimentatie bij een eventuele scheiding. Toch heeft het merendeel hier niets voor geregeld (63%). De belangrijkste reden hiervoor is dat elke partner een eigen inkomen heeft, dat voldoende is om zelf rond te komen (39%).
- **Verschillen tussen subgroepen:** Hoger opgeleiden hebben vaker dan midden en lager opgeleiden een regeling getroffen in de vorm van een samenlevingscontract (39% versus respectievelijk 30% en 26%). Daarnaast geven zij als reden om **geen** maatregelen te nemen vaker aan dat zij ieder een eigen inkomen hebben dat voldoende is om zelf rond te komen (51% versus respectievelijk 29% en 25%) en dat zij graag financieel onafhankelijk blijven (23% versus respectievelijk 15% en 8%). Lager en midden opgeleiden geven juist vaker dan hoger opgeleiden aan dat de huidige situatie voor hen gewenst is (respectievelijk 35% en 31% versus 19%). 18- tot 35-jarigen hebben in vergelijking met 35- tot 50-jarigen en 50-plussers minder vaak maatregelen genomen ter ondervanging van dit financiële risico (73% versus respectievelijk 58% en 61%).

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=986) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=917)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n= 555)

2. Recht op partneralimentatie

Wel intentie

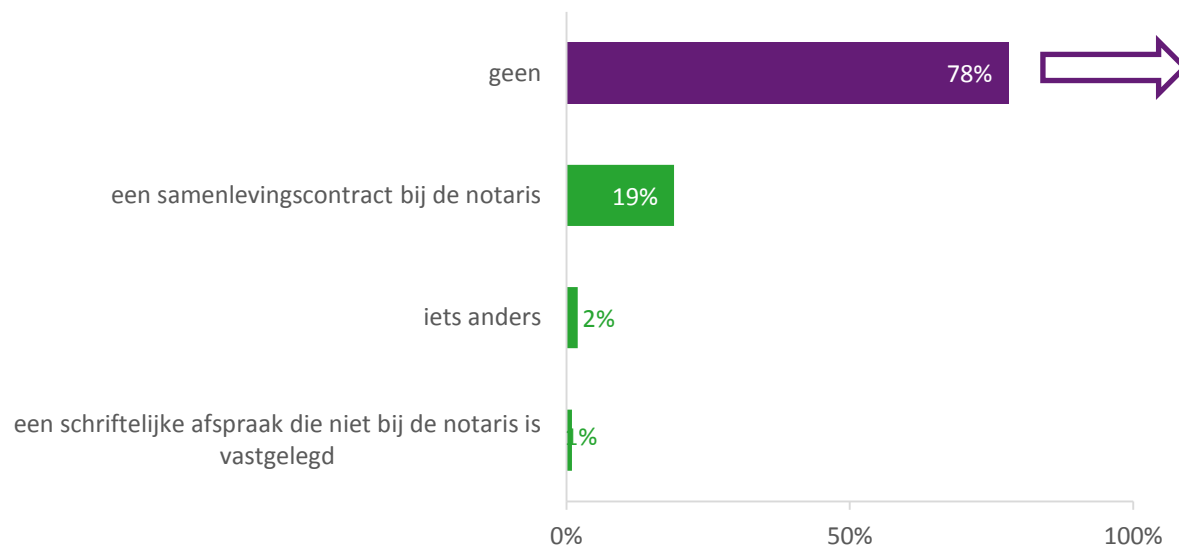
87% Bekend

67% helemaal
20% een beetje

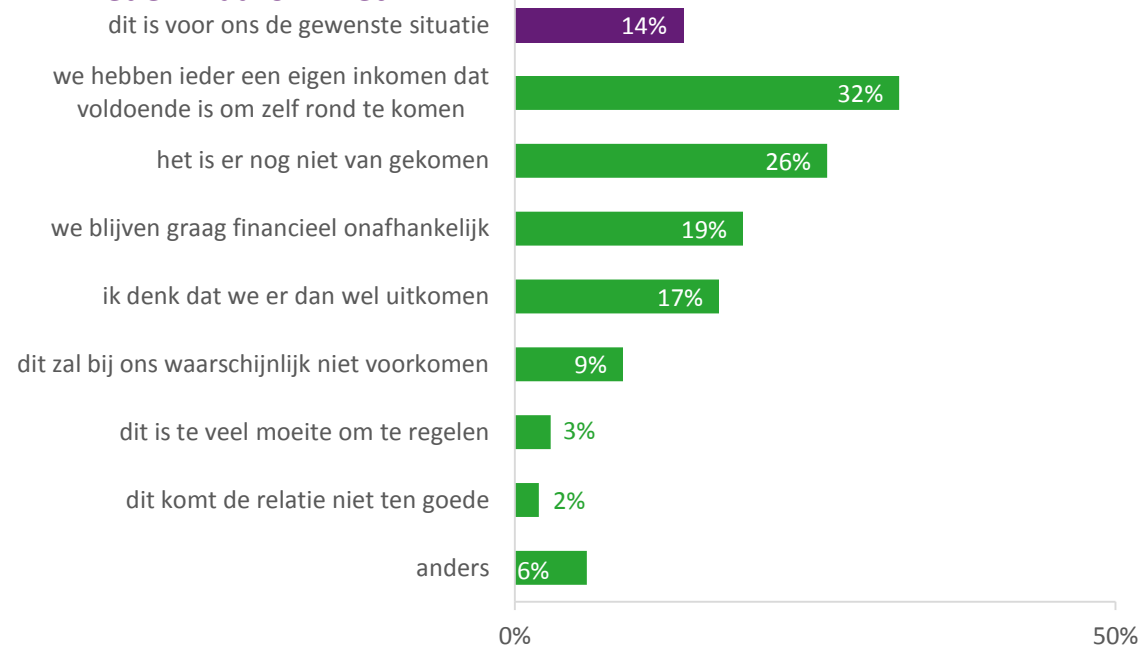
► **Uitkomsten:** Onder de samenwonenden **met** intentie tot een huwelijk of gp weten de meesten dat zij in hun huidige situatie niet automatisch recht hebben op partneralimentatie bij een eventuele scheiding. Acht op de tien samenwonenden hebben hier echter niets voor geregeld. Ook onder hen is de belangrijkste reden dat zij ieder een eigen inkomen hebben dat voldoende is om zelf rond te komen (32%).

► **Verschillen tussen subgroepen:** 50-plussers zijn vaker dan 35- tot 50-jarigen en 18- tot 35-jarigen bekend met dit financiële risico (96% versus respectievelijk 84% en 87%). 18- tot 35-jarigen geven vaker dan de andere leeftijdsgroepen als reden om **geen** maatregelen te nemen dat zij ieder een eigen inkomen hebben dat voldoende is om zelf rond van te komen (39% versus 25% voor 35- tot 50-jarigen en 20% voor 18- tot 35-jarigen).

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=776) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=683)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=516)

3. Ouderdomspensioen partner

Geen intentie

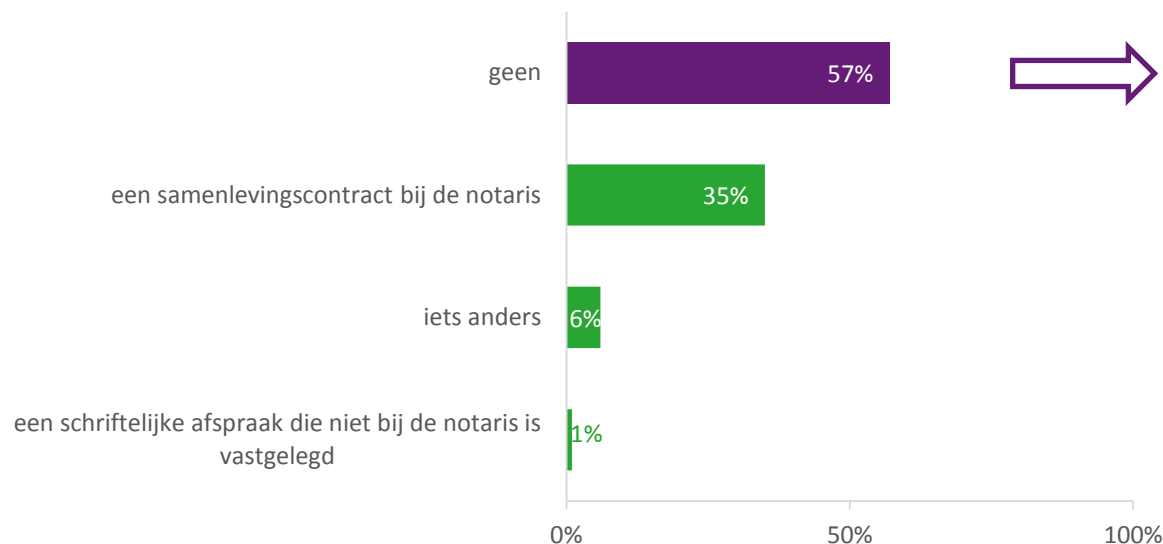

84% Bekend

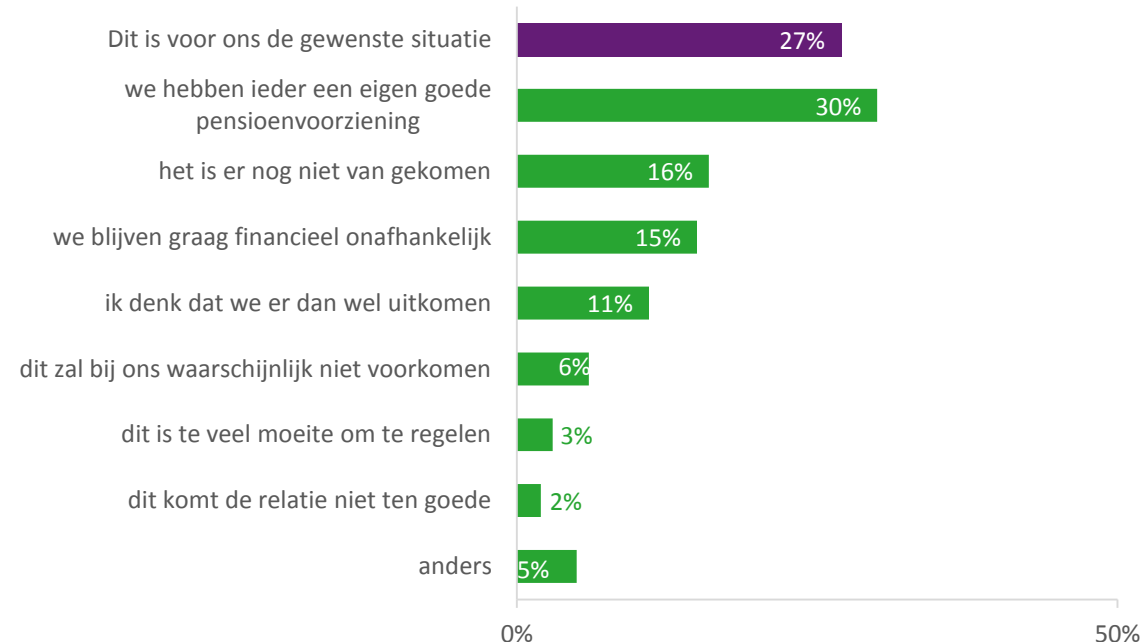
65% helemaal
19% een beetje

- **Uitkomsten:** Ruim acht op de tien samenwonenden **zonder** intentie tot een huwelijk of gp zijn bekend met het financiële risico dat zij geen recht hebben op het ouderdomspensioen van de partner bij scheiden. Meer dan de helft heeft echter **geen** maatregelen genomen (57%). De belangrijkste reden hiervoor is het hebben van een goede eigen pensioenvoorziening (30%).
- **Verschillen tussen subgroepen:** Lager en midden opgeleiden geven vaker dan hoger opgeleiden aan **geen** maatregelen genomen te hebben (respectievelijk 71% en 65% versus 49%). Hetzelfde geldt voor 18- tot 35-jarigen in vergelijking met andere leeftijdsgroepen (69% versus 54% voor beide andere leeftijdsgroepen). Hoger opgeleiden nemen vaker dan midden en lager opgeleiden **geen** maatregelen omdat zij ieder een eigen goede pensioenvoorziening hebben (41% versus 21% en 21%).

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=986) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=830)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=451)

3. Ouderdomspensioen partner

Wel intentie

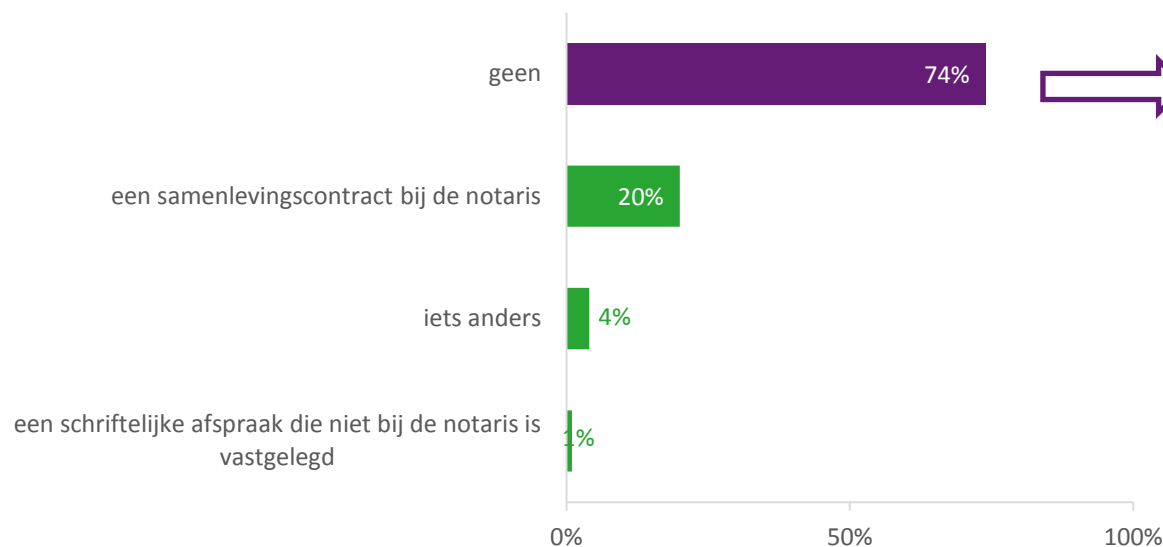
83% Bekend

65% helemaal
18% een beetje

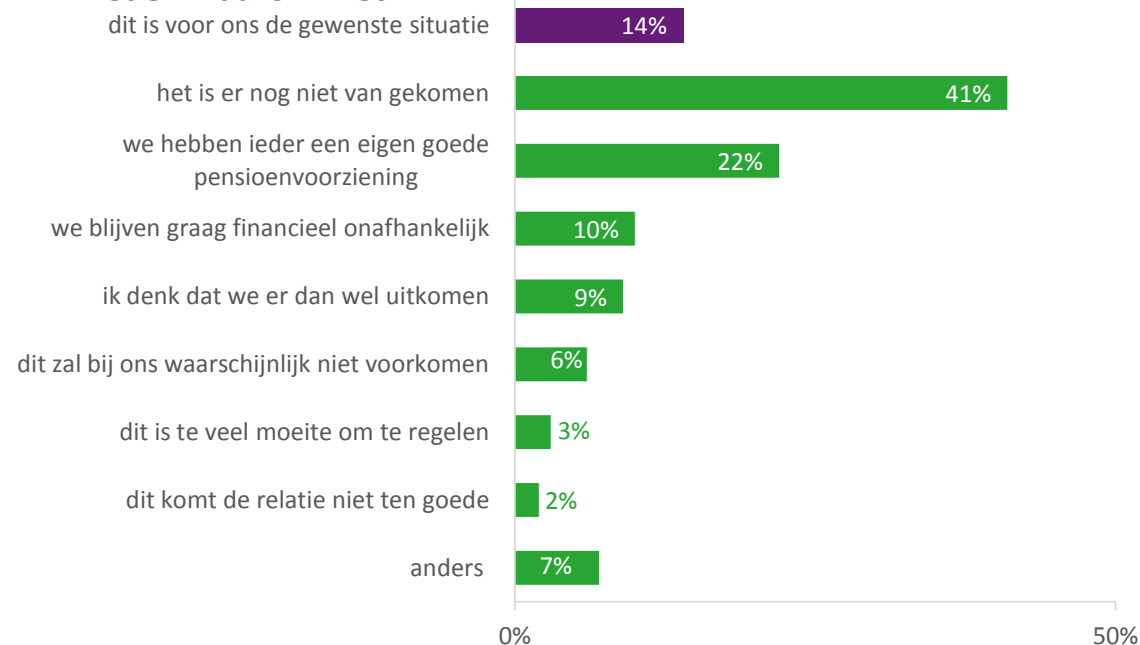
► **Uitkomsten:** Ruim acht op de tien samenwonenden **met** intentie tot een huwelijk of gp weten dat zij in hun huidige situatie niet automatisch recht hebben op het ouderdomspensioen van hun partner bij scheiden. Driekwart van hen heeft echter **geen** maatregelen genomen om dit financiële risico te ondervangen. De belangrijkste reden hiervoor is dat het er nog niet van is gekomen (41%).

► **Verschillen tussen subgroepen:** We zien geen verschillen tussen de subgroepen.

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

*In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=776) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=655)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=472)*

4. Verdeling koophuis

Geen intentie

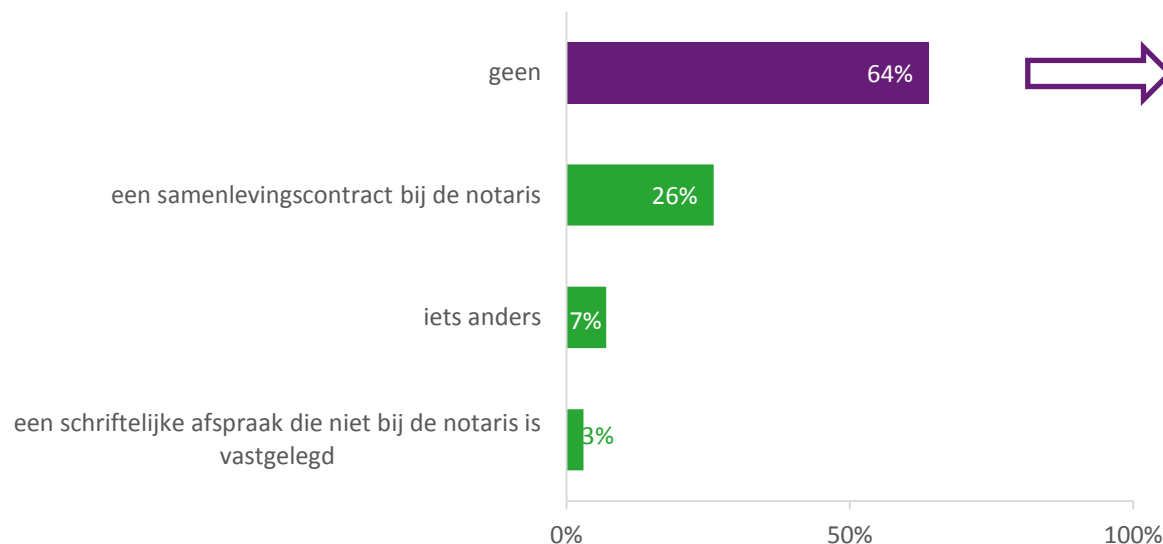
94% Bekend

84% helemaal
11% een beetje

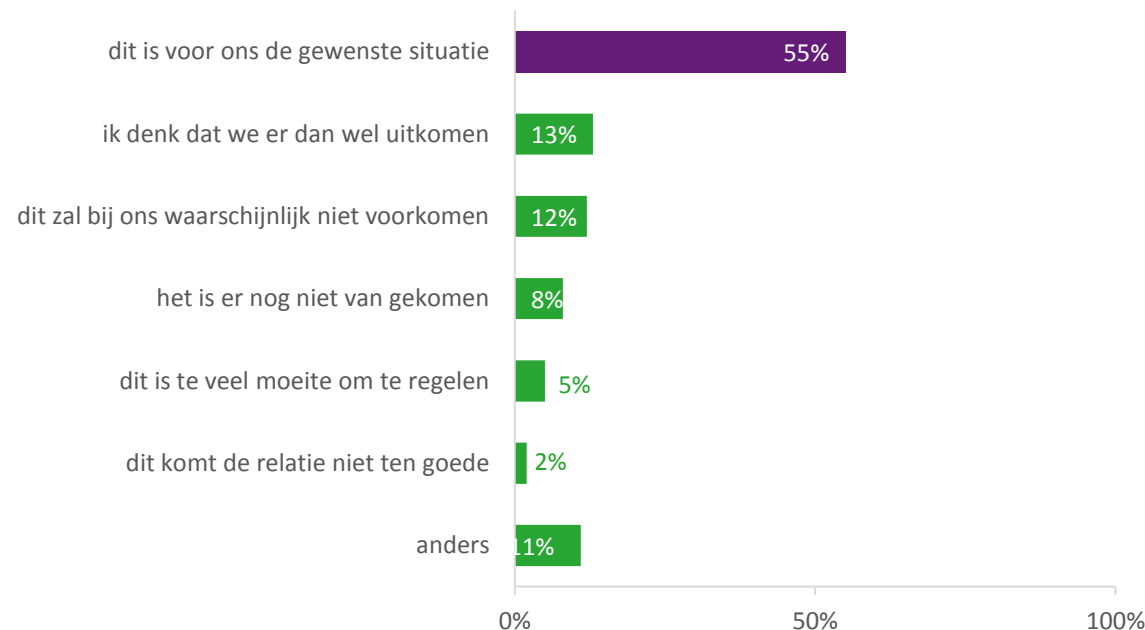
► **Uitkomsten:** 94% van alle samenwonenden die een koophuis hebben dat niet op naam van beide partners staat **zonder** intentie tot een huwelijk of gp is bekend met het financiële risico omtrent de verdeling van een koophuis. Twee derde heeft **geen** maatregelen genomen voor een eerlijke verdeling van het huis bij een scheiding (64%). Meer dan de helft geeft echter aan dat zij niets hebben geregeld omdat dit voor hen de gewenste situatie is (55%).

► **Verschillen tussen subgroepen:** Hoger opgeleiden geven vaker dan midden opgeleiden aan dat de huidige situatie voor hen de gewenste situatie is (66% versus 46%).

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (deze vraag is alleen gesteld aan respondenten die een koophuis hebben dat niet op naam van beide partners staat, n=243) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=231) Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=141)

4. Verdeling koophuis

Wel intentie

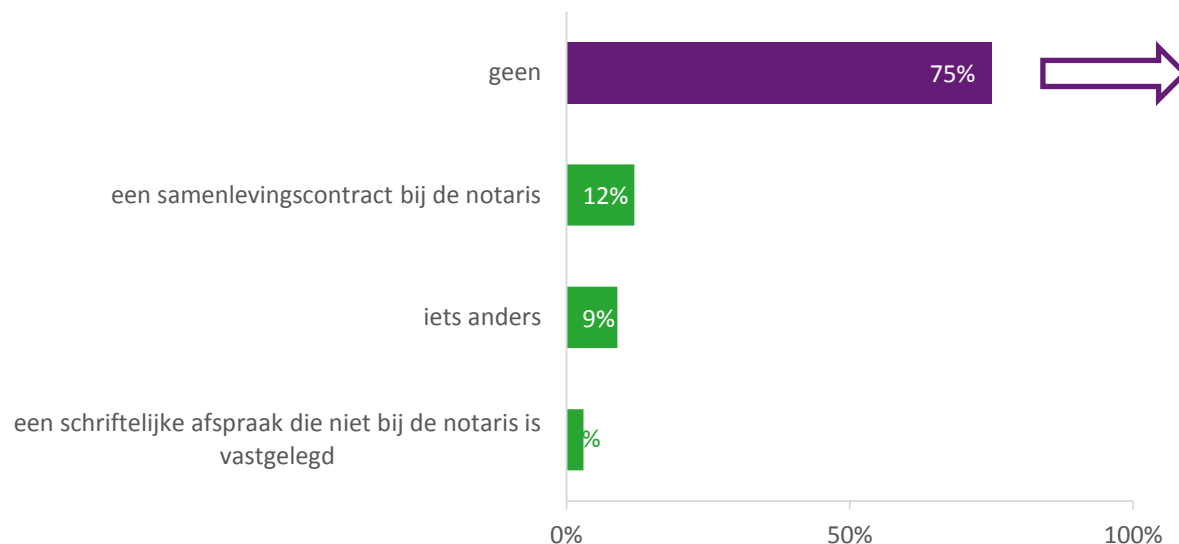
90% Bekend

74% helemaal
17% een beetje

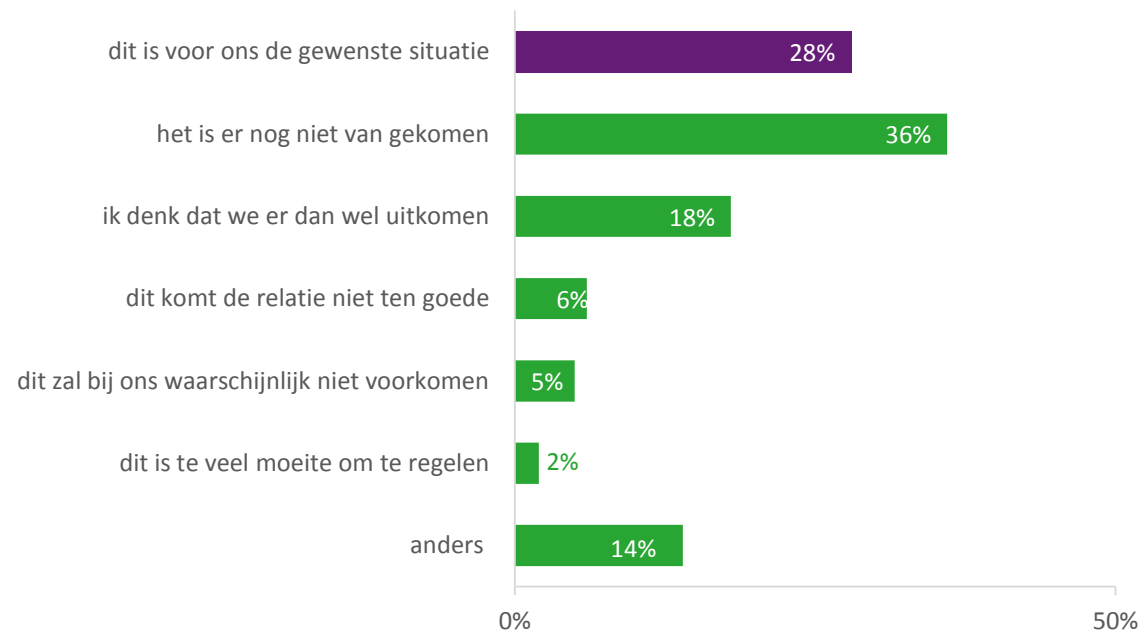
► **Uitkomsten:** Negen op de tien samenwonenden **met** intentie tot een huwelijk of gp zijn bekend met het financiële risico omtrent een eerlijke verdeling van een koophuis. Driekwart heeft echter **niets** geregeld om te zorgen voor een eerlijke verdeling van het koophuis bij een scheiding. De voornaamste reden hiervoor is dat met hier nog niet aan toe is gekomen (36%).

► **Verschillen tussen subgroepen:** We zien geen verschillen tussen de subgroepen.

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (deze vraag is alleen gesteld aan respondenten die een koophuis hebben dat niet op naam van beide partners staat, n=235) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=214) Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=164)

5. Erfgenaam bij overlijden

Geen intentie

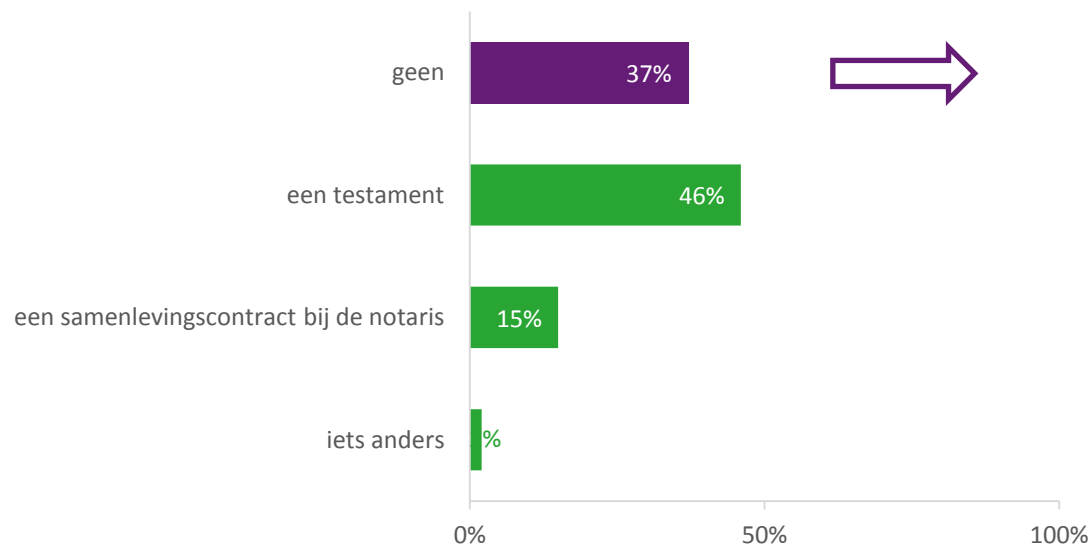

93% Bekend

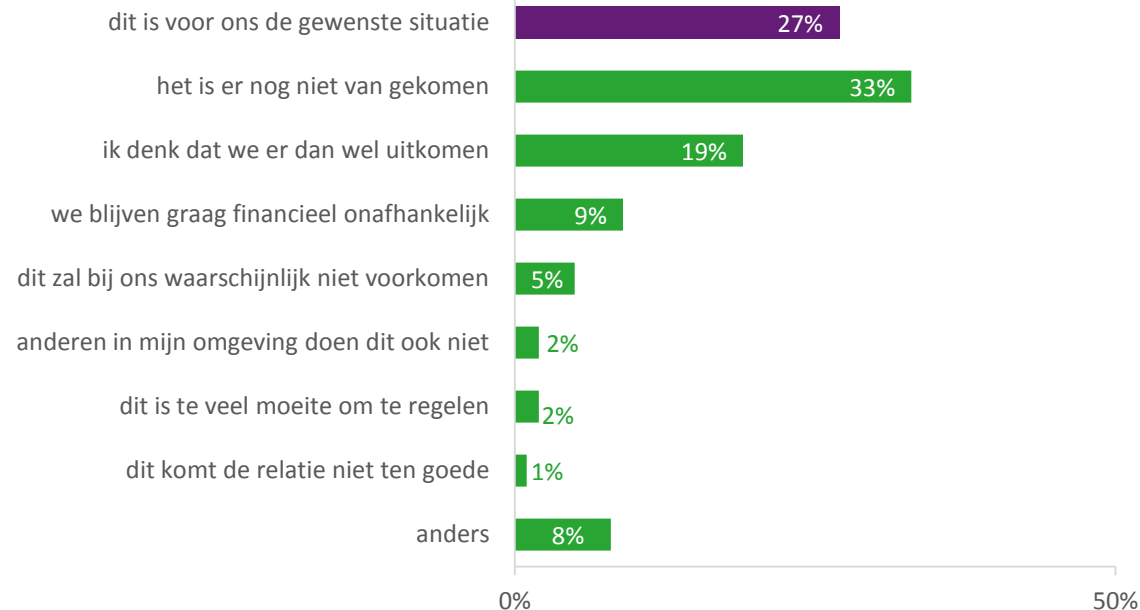
**79% helemaal
14% een beetje**

- **Uitkomsten:** De meeste samenwonenden **zonder** intentie tot een huwelijk of gp weten dat zij niet automatisch de erfgenaam zijn van hun partner, bij diens overlijden. Bijna de helft heeft hiervoor een testament opgesteld (46%) en ruim een derde (37%) heeft hier **niets** voor geregeld. Van hen geeft een derde als reden dat het er nog niet van is gekomen.
- **Verschillen tussen subgroepen:** Lager en midden opgeleiden nemen in vergelijking met hoger opgeleiden vaker geen maatregelen (respectievelijk 55% en 48% versus 26%). Lager opgeleiden geven vaker dan hoger opgeleiden als reden hiervoor vaker dat zij verwachten dat het bij hen niet voor zal komen (13% versus 3%). Hoger opgeleiden hebben vaker dan midden en lager opgeleiden een testament (54% versus respectievelijk 36% en 38%). 50-plussers geven vaker dan 18- tot 35-jarigen en 35- tot 50-jarigen aan dat zij bekend zijn met dit financiële risico (respectievelijk 96% en 94% versus 87%). 18-tot 35-jarigen hebben in vergelijking met 35- tot 50-jarigen en 50-plussers vaker niets geregeld ter voorkoming van dit financiële risico (48% versus respectievelijk 34% en 35%). 50-plussers geven in vergelijking met 35- tot 50-jarigen en 18-tot 35-jarigen vaker als reden om geen maatregelen te nemen dat zij graag financieel onafhankelijk blijven (17% versus respectievelijk 8% en 4%) en ook hebben zij vaker bewust niets geregeld omdat het voor hen de gewenste situatie is (41% versus respectievelijk 24% en 19%).

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

*In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=986) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=920)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=318)*

5. Erfgenaam bij overlijden

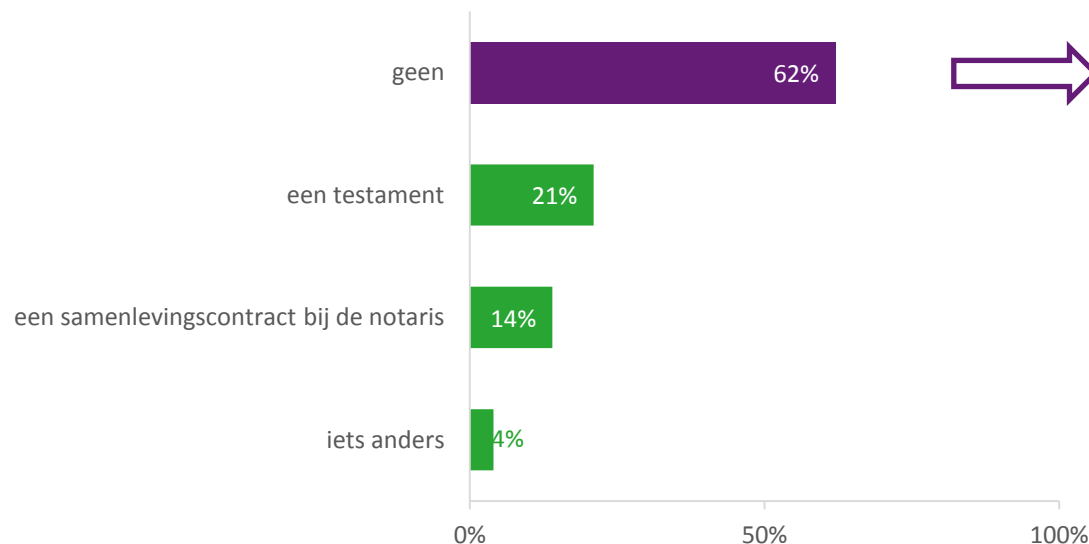
Wel intentie

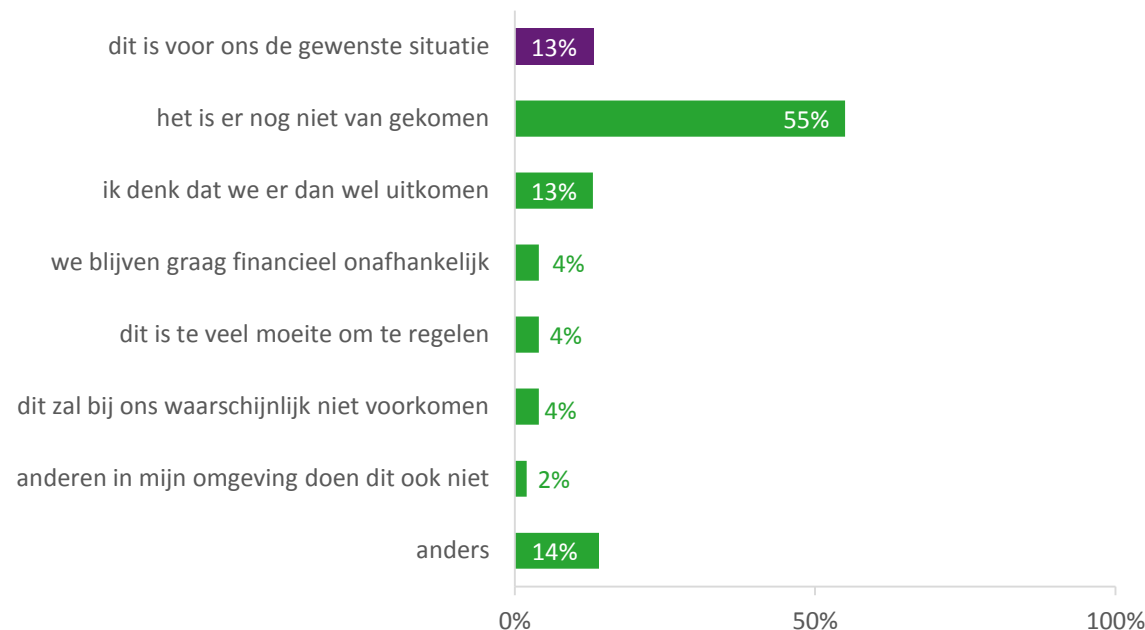
90% Bekend

72% helemaal
17% een beetje

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=776) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=705)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=424)

6. Pensioen partner bij overlijden

Geen intentie

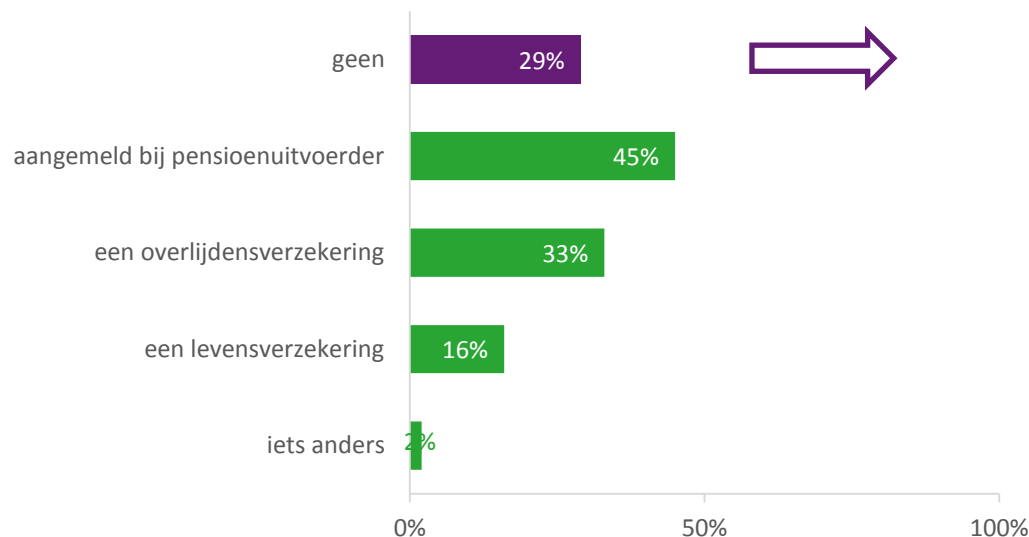

85% Bekend

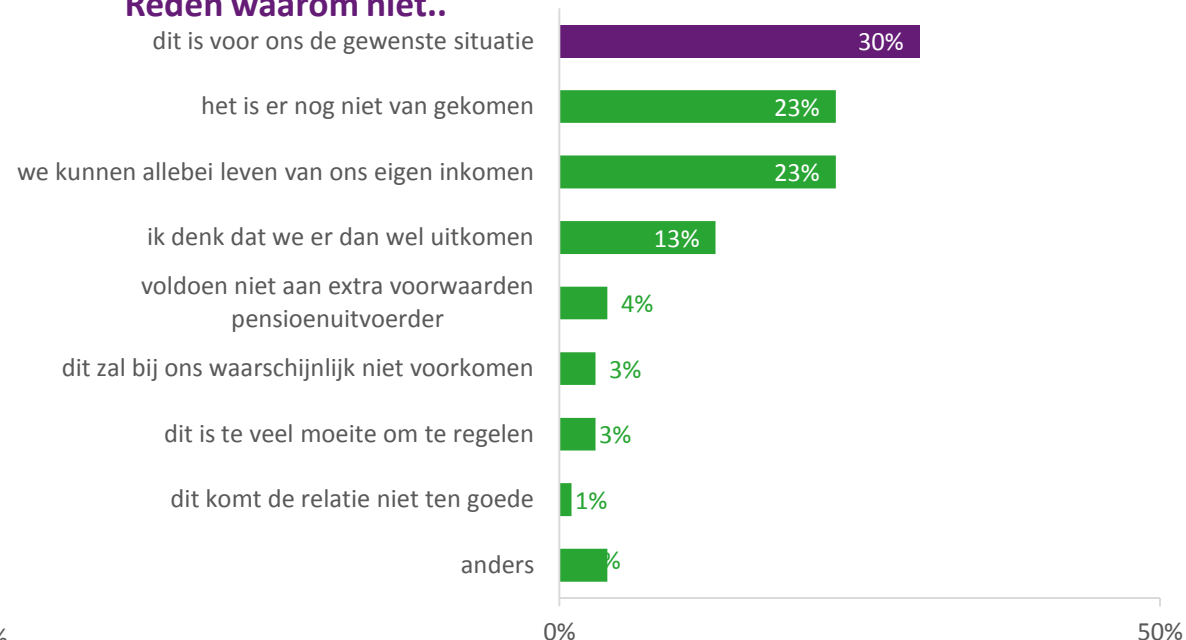
69% helemaal
16% een beetje
5% n.v.t.

- **Uitkomsten:** 85% van de samenwonenden **zonder** intentie tot een huwelijk of gp weet dat zij geen recht maken op (een deel) van het pensioen van de partner bij diens overlijden, wanneer zij hier geen maatregelen voor nemen. Iets minder dan een derde heeft **geen** maatregelen genomen ter voorkoming van dit financiële risico. Voor een derde is dit de gewenste situatie.
- **Verschillen tussen subgroepen:** Hoger opgeleiden zijn in vergelijking met midden en lager opgeleiden vaker bekend met dit financiële risico (89% versus respectievelijk 80% en 81%). Lager en midden opgeleiden hebben vaker dan hoger opgeleiden niets geregeld (respectievelijk 51% en 38% versus 19%). Lager opgeleiden vinden de huidige situatie vaker gewenst dan midden en hoger opgeleiden (55% versus respectievelijk 27% en 20%), terwijl hoger opgeleiden in vergelijking met midden en lager opgeleiden juist vaker zijn aangemeld bij de pensioenuitvoerder (58% versus respectievelijk 29% en 28%). Hoger en midden opgeleiden hebben vaker dan lager opgeleiden een overlijdensverzekering (respectievelijk 39% en 30% versus 16%). 18- tot 35-jarigen zijn minder vaak dan 35- tot 50-jarigen en 50-plussers bekend met dit financiële risico (79% versus respectievelijk 86% en 87%) en nemen vaker geen maatregelen omdat zij denken dat ze er dan wel uitkomen (25% versus respectievelijk 8% en 10%). 50-plussers hebben minder vaak een overlijdensverzekering dan de andere leeftijdsgroepen (16% versus 40% voor 35- tot 50-jaren en 44% voor 18- tot 35-jarigen).

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=986) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=848)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n= 240)

6. Pensioen partner bij overlijden

Wel intentie

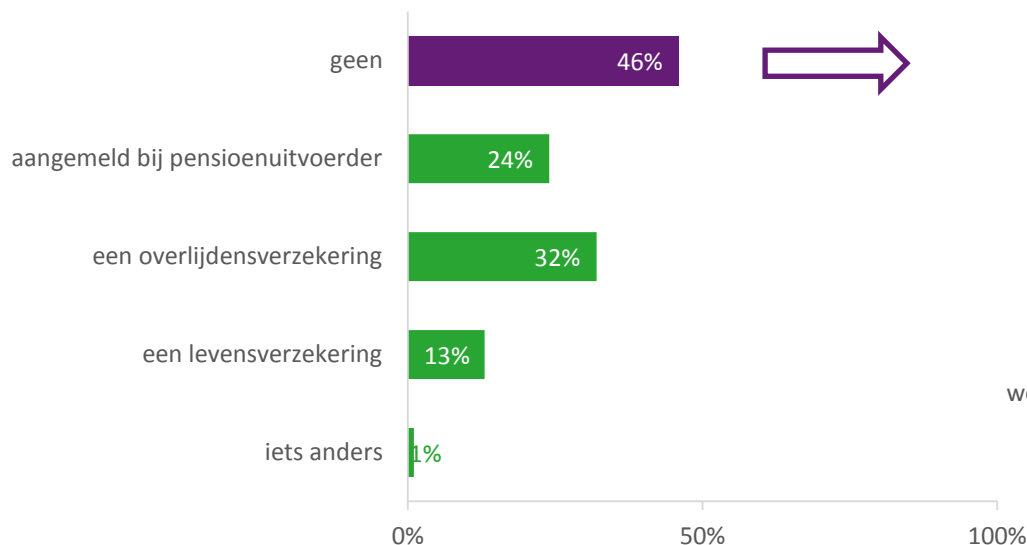
77% Bekend

57% helemaal
20% een beetje
5% n.v.t.

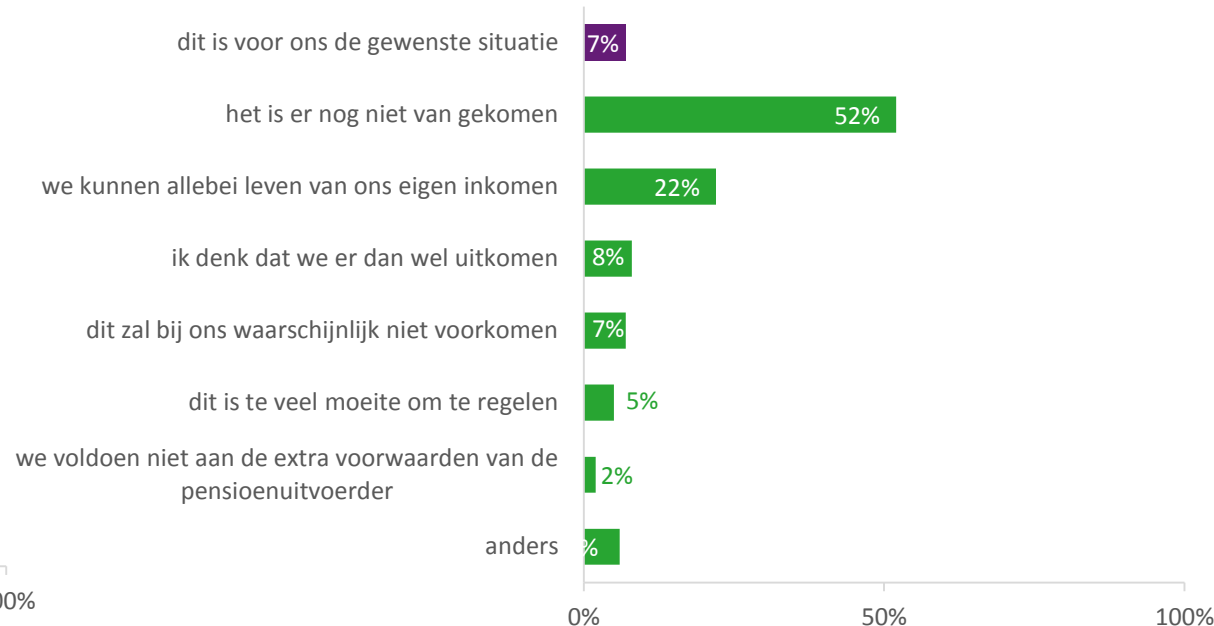
► **Uitkomsten:** Driekwart van de samenwonenden **met** intentie tot een huwelijk of gp weet dat zij geen recht maken op (een deel) van het pensioen van de partner bij diens overlijden, wanneer zij hier geen maatregelen voor nemen. Iets minder dan de helft heeft echter **geen** maatregelen genomen om dit financiële risico te ondervangen. Ongeveer de helft van de mensen geeft aan dat dit komt omdat het er nog niet van is gekomen.

► **Verschillen tussen subgroepen:** Hoger opgeleiden geven in vergelijking met lager opgeleiden vaker als reden om geen maatregelen te nemen dat zij kunnen leven van hun eigen inkomen (30% versus 5%). 18- tot 35-jarigen zijn in vergelijking met 35- tot 50-jarigen en 50-plussers minder bekend met dit financiële risico (73% versus respectievelijk 82% en 85%). 50-plussers hebben in vergelijking met 35- tot 50-jaren en 18- tot 35-jarigen vaker niets geregeld om dit financiële risico te ondervangen (63% versus respectievelijk 38% en 47%).

Genomen maatregelen..

Reden waarom niet..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (n=776) Heeft u iets geregeld om ervoor te zorgen dat u en uw partner dit risico niet lopen? (meerdere antwoorden mogelijk, n=609)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n= 279)

7. Gezag kinderen

Geen intentie

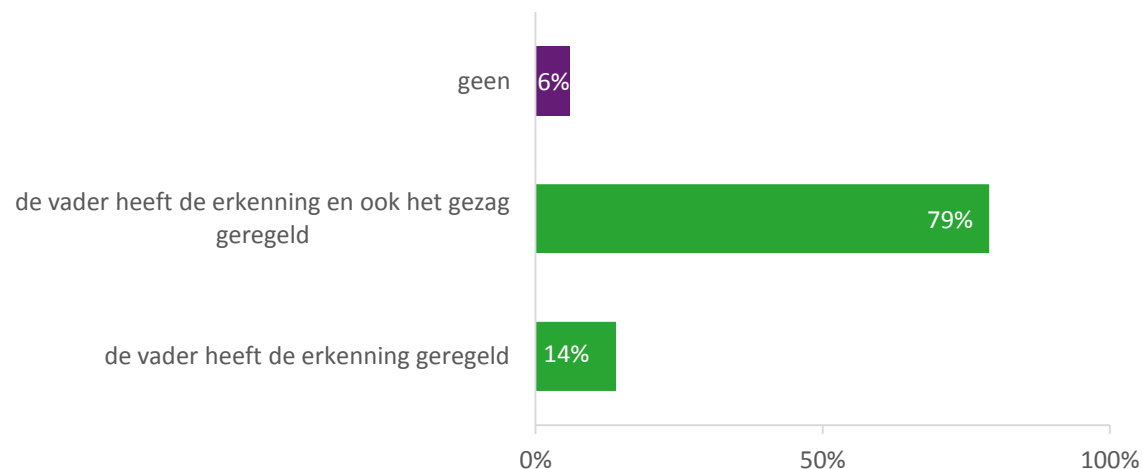

95% Bekend

92% helemaal
3% een beetje

- **Uitkomsten:** Bijna alle samenwonenden (met kinderen) **zonder** intentie tot een huwelijk of gp zijn bekend met het financiële risico omtrent het gezag over de kinderen bij een scheiding. Slechts 6% heeft hiertoe niets geregeld.
- **Verschillen tussen subgroepen:** 50-plussers hebben vaker dan 35- tot 50-jarigen en 18- tot 35-jarigen **geen** maatregelen genomen om dit financiële risico te ondervangen (20% versus respectievelijk 3% en 4%).

Genomen maatregelen..

*In hoeverre was u bekend met dit risico? (Deze vraag is alleen gesteld aan respondenten die met hun huidige partner een kind hebben, n=381)
Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk. n=365)*

7. Gezag kinderen

Wel intentie

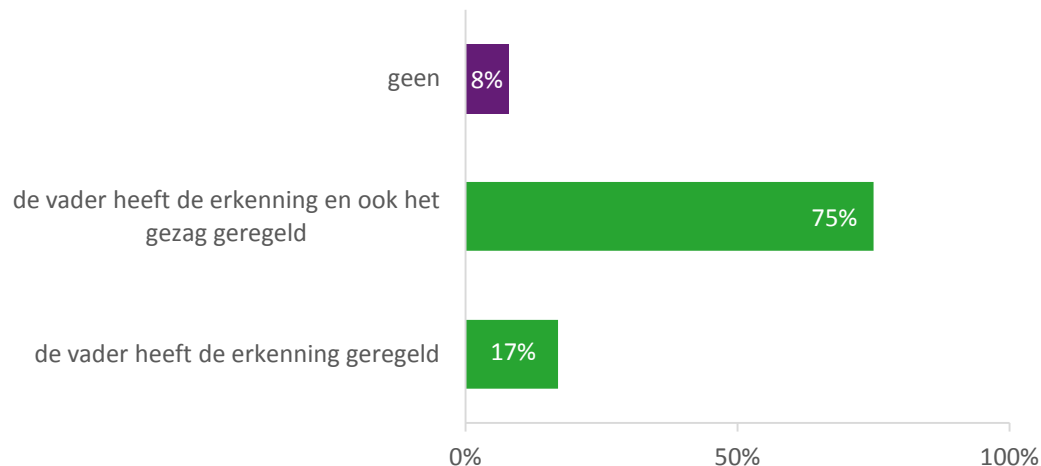
91% Bekend

83% helemaal
8% een beetje

► **Uitkomsten:** Negen op de tien samenwonenden (met kinderen) **met** intentie tot een huwelijk of gp zijn bekend met het financiële risico omtrent het gezag over de kinderen bij een scheiding. 8% heeft **geen** maatregelen genomen om dit financiële risico te ondervangen.

► **Verschillen tussen subgroepen:** We zien geen verschillen tussen de subgroepen.

Genomen maatregelen..

In hoeverre was u bekend met dit risico? (Deze vraag is alleen gesteld aan respondenten die met hun huidige partner een kind hebben, n=226) Wat is de reden dat u en uw partner hier niets voor geregeld hebben? (meerdere antwoorden mogelijk, n=213)

Geen erfgenaam zijn bij het overlijden van de partner weegt het zwaarst in een overweging om toch een huwelijk of een gp aan te gaan

Geen intentie

- **Uitkomsten:** Samenwonenden **zonder** intentie tot een huwelijk of gp vinden het niet zijn van erfgenaam van de partner bij diens overlijden het belangrijkste financiële risico bij een overweging om wel een huwelijk of een gp aan te gaan (45%).
- **Verschillen tussen subgroepen:** Dat de vader niet automatisch het gezag heeft over de kinderen speelt voor hoger en midden opgeleiden een belangrijkere rol in de overweging om een huwelijk of gp aan te gaan dan onder lager opgeleiden (respectievelijk 38% en 32% versus 19%). Ook voor 18- tot 35-jarigen en 35- tot 50-jarigen weegt dit zwaarder dan voor 50-plussers (respectievelijk 47% en 35% versus 20%). Lager opgeleiden zouden in vergelijking met midden en hoger opgeleiden juist vaker een huwelijk of een gp aan gaan zodat zij recht hebben op een pensioen van de partner bij diens overlijden (33% versus respectievelijk 16% en 22%). 50-plussers vinden de verdeling van het koophuis bij een scheiding minder belangrijk dan 35- tot 50-jarigen en 18- tot 35-jarigen (16% versus respectievelijk 29% en 28%).

Meest belangrijk geachte risico's

Welke van de risico's zou u het meest belangrijk vinden als overweging om een huwelijk of geregistreerd partnerschap aan te gaan? (meerdere antwoorden mogelijk, n=986)

Erfgenaam zijn als de partner overlijdt speelt het meest mee bij de overweging om te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan

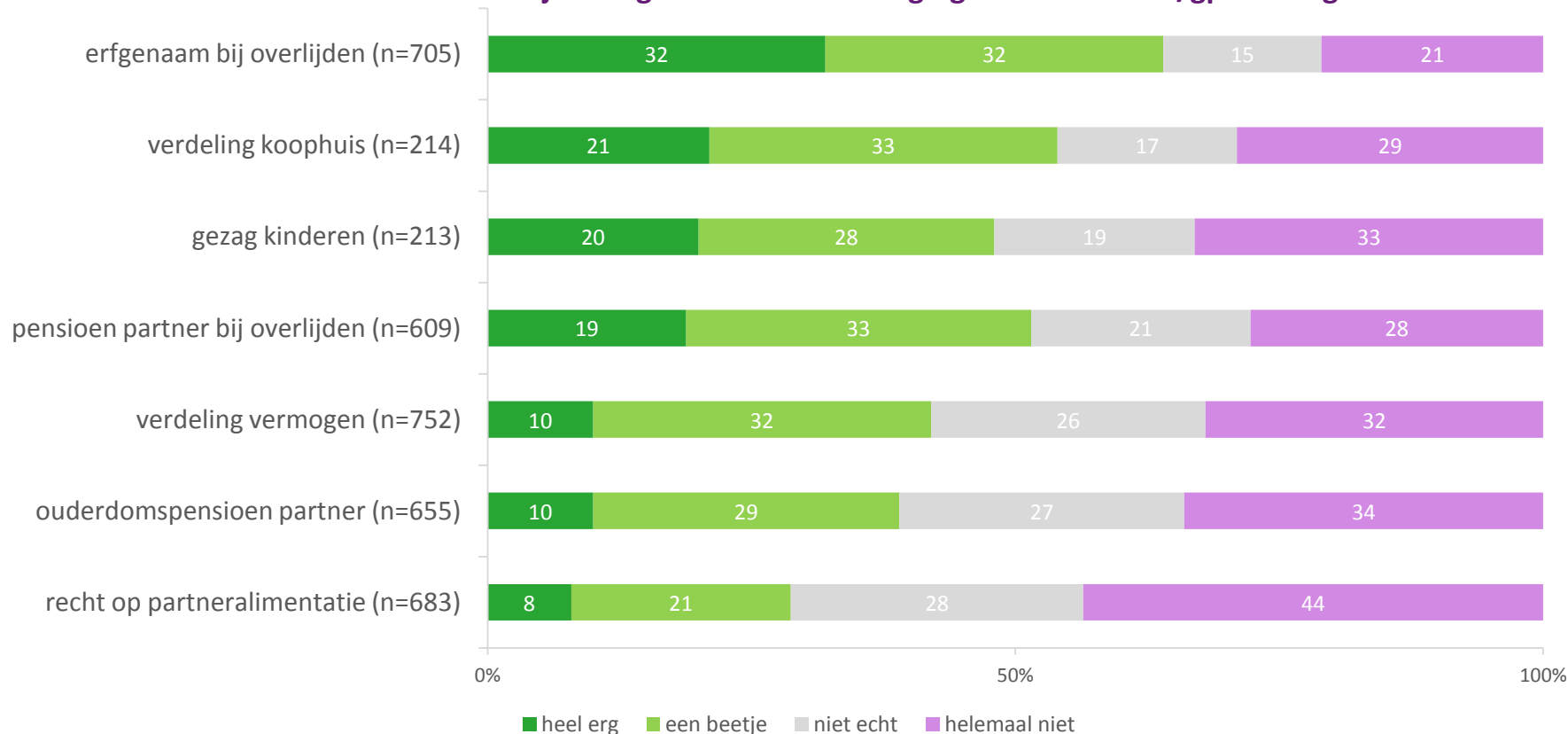

Wel intentie

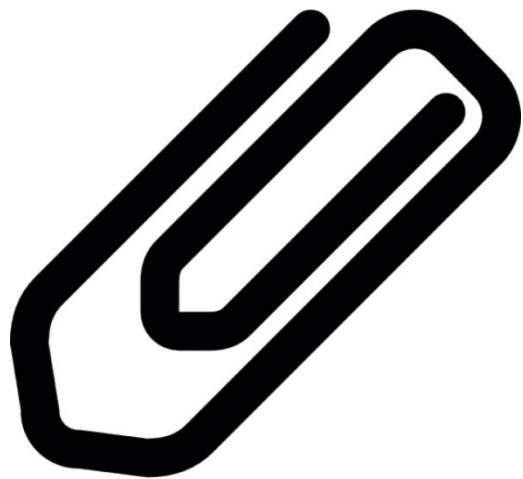
► **Uitkomsten:** Voor samenwonenden **met** intentie tot een huwelijk of gp speelt het financiële risico dat men geen erfgenaam zou zijn bij het overlijden van de partner het meest mee in de overweging om te trouwen of een gp aan te gaan. Het recht op partneralimentatie na een scheiding speelt het minst mee.

► **Verschillen tussen subgroepen:** We zien geen verschillen tussen de subgroepen.

Risico's die zijn meegenomen in overweging om te trouwen/gp aan te gaan

In hoeverre speelden de risico's mee in uw overweging om waarschijnlijk binnen 5 jaar te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan? Alleen risico's waarmee men (enigszins) bekend was worden getoond.

Bijlage

Bijlage 1. Onderzoeksverantwoording

Elementen	Uitleg
Onderzoek	Onderzoek naar de perceptie van financiële risico's onder samenwonenden die ongehuwd zijn en geen geregistreerd partnerschap hebben afgesloten
Doelgroep	Personen van 18 jaar of ouder die ongehuwd of zonder een geregistreerd partnerschap samenwonen. Als selectie van de doelgroep zijn de volgende vragen gesteld: - 'Heeft u momenteel een partner waar u mee samenwoont?' - 'Zijn u en uw partner getrouwd of hebben jullie een geregistreerd partnerschap afgesloten?' Personen die op de eerste vraag 'ja' antwoorden en op de tweede vraag 'nee', vallen binnen de doelgroep.
Methode	Online afname (CAWI), bron: NIPObase
Onderzoekperiode	Het veldwerk vond plaats van 5 t/m 17 september 2017
Screening	Vooraf aan het onderzoek is het NIPObase panel gescreend op personen die ongehuwd en zonder een geregistreerd partnerschap samenwonen. Onder de n=2.876 respondenten had 49% wel de intentie om in de aankomende 5 jaar te trouwen of een geregistreerd partnerschap aan te gaan en 51% had deze intentie niet.
Steekproef	Bruto steekproef n=2.465, de steekproef is representatief getrokken op leeftijd, opleiding, geslacht, regio (Nielsen), inkomen, huishoudgrootte, intentie om te trouwen/gp aan te gaan.
Respons	Van de n=2.465 benaderde samenwonenden hebben n=1.762 deelgenomen. De response rate bedraagt 71%.
Weging	Resultaten zijn gewogen op de volgende kenmerken: leeftijd, opleiding, geslacht, regio (Nielsen), inkomen, huishoudgrootte, intentie om te trouwen/gp aan te gaan.
Verschillen	De verschillende uitkomsten van de specifieke subgroepen zijn statistisch getoetst. Indien de gevonden verschillen significant zijn, is het voor 95% zeker dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toeval.